

Zakaj je voda draga

Stran 5

TEDNIK

LETO XLIV, ŠT. 1

Ptuj, 4. januarja 1991

CENA 7 DINARJEV

ZGODOVINSKI TRENUTEK SLOVENSKEGA NARODA

Slovenija postala samostojna in neodvisna država

Ljubljana, sredo, 26. decembra — na Stefanovo. Sivina povprečnega zimskega večera s snežno brozgo ni niti najmanj dajala slutiti veličine trenutka, na katerega se je ta dan pripravljala vsa Slovenija. Natanko ob osemnajstih se je v veliki dvorani slovenske skupščine pričelo svečano skupno zasedanje vseh treh zborov, na katerem so razglasili slovensko državno samostojnost.

Dr. France Bučar, predsednik Skupščine Republike Slovenije, je poleg delegatov vseh zborov na seji toplu pozdravil tudi predsednika Predsedstva Republike Slovenije Milana Kučana, dr. Janeza Drnovška, člana Predsedstva SFRJ, Lojzeta Peterleta, predsednika Izvršnega sveta Republike Slovenije, vse člane slovenske vlade, delegacijo Sabora Republike Hrvatske, ki jo je vodil dr. Žarko Domljan, nekatero člane Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta, dr. Alojzija Šuštarja, nadškofa in metropolita, ter druge goste.

Na podlagi ugotovitve republiške volilne komisije, da se je v nedeljo, 23. decembra, na plebiscitu za samostojno in neodvisno državo Slovenijo odločilo 88,5 odstotka glasovalnih upravičencev, je dr. France Bučar v nadaljevanju seje slovesno razglasil, da je Republika Slovenija postala samostojna država. To so delegati sprejeli z burnim ploskanjem, pevski zbor Antona Foersterja pa je ob slavnostnem trenutku zapel slovensko himno Zdravljico.

Po razglasitvi je dr. France Bučar govoril o zgodovinski poti slovenskega

(Foto: M. Ozmec.)

ga naroda ter ob koncu poudaril, da od razglasitve plebiscita pričujemo odštevat časa, ko mora Slovenija (v 6 mesecih) sprejeti vse najnujnejše plebiscitne akte. Za njim je govoril še predsednik Slovenije Milan Kučan in v daljšem ekspezoju opozoril predvsem na glavne usmeritve samostojne države Slovenije ter pri tem poudaril, da temeljijo v glavnem na že spre-

jeti izjavi o dobrih namelih, ki je nalabela na dober odmev, tako doma kot v tujini.

Po zasedanju so se delegati in gostje zbrali v avli skupščine na prisrčnem srečanju in na njem med drugim nazdravili slovenski samostojnosti ter zapeli nekaj slovenskih domoljubnih pesmi.

—OM

Vračanje avtoprevoznikov

V drugi polovici decembra so se avtoprevozniki, ki imajo obrt prijavljeno v drugih občinah, predvsem hrvaških in bosanskih, sestali z direktorjem davčne uprave STANISLAVOM ZAVCEM, BOJANOM AUERJEM, vodjem davčne inšpekcije, MARJANOM FUREKOM, vodjem obrtne odmere, FRANCEM STRUCLOM, podpredsednikom Obrtnega združenja, in BRANKOM BRUMENOM, občinskim ministrom za obrt in podjetništvo. Pogovarjali so se o možnostih vrnitve, novostih na davčnem in obrtnem področju ter o trenutnih političnih razmerah v Sloveniji, zlasti še po plebiscitu.

Ptujski avtoprevozniki in lastniki gradbene mehanizacije že vrsto let odhajajo drugam. Tudi prejšnji oblastniki so se z njimi večkrat sestali in skušali ugotoviti vzroke. Na vseh dosedanjih pogovorih, tudi decembrskem, so povedali enako: odšli so zaradi visokih prispevkov, cestnin in registracije, nekateri pa tudi zaradi neprimernih odnosov državnih uslužbencev. Podatki kažejo, da se zmerom odhajajo: leta 1987 jih je bilo 135, naslednje leto 119, leta 1989 102 in do 18. oktobra prejšnjega leta 91.

Branko Brumen, minister za obrt in podjetništvo, je avtoprevoznike »zdomce« (udeležba na pogovoru je bila več kot dobra) seznanil, da z njihovo vrnitvijo v ptujsko občino ni večjih formalnosti. Vrtno se lahko zelo kratkem času, najdlje v štirinajstih dneh, lahko pa tudi v enem dnevu. Izpolniti morajo vlogo za obrtno dovoljenje, občina ne bo delala težav zaradi izobrazbe, dovolj je, če imajo

IV. stopnjo. Potrebujemo še fotokopijo voznškega in prometnega dovoljenja ter potrdilo o plačanih davkih.

Stanislav Zavec je govoril o novostih v davčni politiki. Ob tem je povedal, da avtoprevozniki ne plačujejo visokih davkov. Za leto 1989 je bil najnižji znesek davka, ki ga je plačal avtoprevoznik, nekaj čez 41 dinarjev, najvišji pa 31.929. Slovenija bo v bodoče imela enoten davčni sistem, vsi zavezanci bodo obdavčeni na enak način, odstopanj ne bo. Obrtniki so sedaj oproščeni tudi plačila prometnih davkov ob nakupu reprovizivnega in osnovnih sredstev. To pa lahko uveljavljajo samo tisti, ki so v Sloveniji; za avtoprevoznike, ki imajo prijavljeno obrt drugje, ta olajšava ne velja.

Marjan Furek in Bojan Auer sta odgovarjala na konkretna vprašanja v zvezi z obdavčevanjem. Marjan Furek je se posebej poudaril, da Slovenija davka po odbitku ne pozna in da ga

tudi novi davčni zakoni ne vključujejo. Prav tako Slovenija od novega leta ne bo imela več pavšalistov. V letu 1991 bodo tudi avtoprevozniki morali voditi poslovne knjige.

V zelo živahni in na trenutke polemični razpravi so avtoprevozniki marsikaj povedali. Vrnili se bodo, če bo davčna politika sprejemljiva, pričakujejo pa, da bo tudi v Sloveniji tako kot v hrvaških in drugih občinah, kjer jim država vzame tisto, kar je njenega, šele takrat, ko dobijo plačano. Obenem pa priznavajo, da drugje plačujejo več kot doma. Glede plačil obveznosti ne bo nič drugače kot doslej, so jim povedali.

Avtoprevozniki so ob tej priložnosti govorili tudi o ceni svojega dela, priznavanju lastnega dela, stroškov, ki jih imajo pri vzdrževanju avtomobilov. Gre predvsem za tista dela, ki jih opravijo sami, saj njihovi dohodki stroškov popravil, kakršne imajo v družbenih podjetjih, kratkoma ne prenesejo. Med drugim predlagajo, da bi cestnino plačevali v dveh obrokih, avtomobil pa registrirali za osem mesecev glede na to, da do aprila — do začetka gradbene sezone — ponavadi ne vozijo.

Občina je zelo zainteresirana, da se avtoprevozniki vrnejo, saj bo z njimi pridobil tudi občinski proračun. Sedaj polnijo druge, v domači občini pa uporabljajo ceste in drugo. Sicer pa nova davčna zakonodaja prinaša določila, da je za davčno odmero pristojna uprava tiste občine, v kateri avtoprevozniki delajo. Plačila dajatev pa bi ptujski občina lahko izterjala že v prejšnjih letih, tako je odločilo zvezno sodišče. Le da sklepa ni nihče poskušal uresničevati.

MC

UVODNIK

Začnimo ga!

V novo leto smo stopili veselo in hrupno, z najboljšimi željami za uspeh, zdravje in veselje; za razliko od prejšnjih vstopov pa v napovedih precej bolj zmerno. Takšni so časi, razmere in obeti. Dobro je, da se tega zavedamo, saj podobnih napovedi pred letom ali dvema nismo jemali resno.

Čeprav je do popolne samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije še veliko ovir in skritih pasti, je le potrebno imeti več zaupanja v svoje sposobnosti in moči ter kolikor se le da odpraviti malodušje, ponekod celo strah pred novim, drugačnim.

Spomnimo se, kako je to v družini, kako si ustvarjamo nove, kako gremo na svoje, pa kljub temu ostanemo družina — široka in odprta; kako prevzemamo odgovornost, vlogo gospodarjev na kmetijah ali v obrti. Ali res pred vsakim takšnim korakom točno vemo, kako bo? Ja, kje neki! Res pa je, da »na pamet« ne gremo.

Bi šlo življenje in delo naprej, če bi se pri vsakem takšnem odhodu ali prevzemu obveznosti in odgovornosti za družino, kmetijo, obrt zaradi strahu pred prihodnostjo ustavili in izgubili pogum? Ne, ne bi šlo.

Strah ali dvom pred novim — še zlasti ob »dobronamernih« napovedih negotovosti, izločanja, nepriznavanja in ne vem še česa — je normalen, življenjski, bi rekli. Ni pa potrebno, da je najbolj v ospredju. Pa ja nismo goli, bosni in lačni! Seveda nismo, zato ne gre drugače kot prijeti za delo in ustvarjati, zaživeti na svojem in od svojega dela. Najprej tisti, ki imamo delo, potem pa vsi skupaj. Začnimo torej!

Ludvik Kotar

ORMOŽ

Zadnja skupščinska seja z zamudo

Po natanko petinštiridesetih minutah nestrpnega čakanja na občinske poslance, ki ne vedo, kaj je točnost in red, se je zadnja seja v letu 1990, tudi svečana, ob lepo pogrnjeni mizi, noveletni smrečici in čestitki župana dr. Jožeta Bešvirja končno le začela. Odloki o spremembi proračuna občine Ormož za leto 1990, določitvi prispevka za zdravstveno varstvo v občini za leto 1991 ter o začasnem finansiranju splošnih in skupnih potreb v občini za prvo trimesečje prihodnjega leta so bili ob uvodnih besedah predsednika ormoške vlade Vilija Trofenika sprejeti brez pripomb. Pripombe glede barve kritine so bile pri odloku o ureditvenem načrtu Dolga Lesa, ki z novim letom z vsemi 58 stanovanji preide v upravljanje Tovarne sladkorja Ormož. Več pripomb je bilo izrečenih na račun osnutka odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov skupščine občine in njihovih strokovnih služb. Občinski poslanci so bili mnenja, da so imeli za osnutek odloka premalo časa, da bi o njem lahko poglobljeno razpravljali v krajevnih skupnostih in poslanskih klubih, zato bodo o tem do 20. januarja sprejemali pripombe. Brez pripomb je bil sprejet sklep o prevzemu pokroviteljstva nad slovenskim športnim in kulturnim društvom Franceta Prešerna iz Burscheida.

Ponovno pa se je zatikalo pri imenovanju predsednika komisije občine Ormož za zbiranje podatkov o povojnih pobojih, pravno dvomljivih procesih in drugih nepravilnostih. Po mnogih peripetijah ob številnih glasovih je bil za predsednika komisije imenovan mag. Marijan Pregl.

Vida Topolovec

PO DESETEM ZASEDANJU PTUJSKE SKUPŠČINE

Iščemo mandatarja številka tri

Spoštovani bralci, noveletni prazniki so za nami, upam, da ste jih preživeli srečni in zdravi. Tu pa je znova realnost: bolj črna kot bela, bolj skrb zbujajoča kot optimistična.

Težko je napisati poročilo z zasedanja take skupščine, kot je ptujška, in to še z nesrečnega 10. zasedanja. Zato uporabljaj besede enega od ogorčenih opazovalcev dogajanja v skupščini: »Zastavljam sem svoje ime in vpliv, da lahko danes nekateri sedite in odločate v skupščini. Zato se bom tudi potrudil, da bo javnost zvedela za vaše delo. Zadeve gredo v Sloveniji naprej, v Ptujju pa nismo naredili nič. Dobili bomo tretjega človeka za mandatarja in prav zanima me, kdo bo pripravljen stopiti na tako dražbo. Kot mlad človek si nisem predstavljal takega skupščinskega dela. Menim, da je edina rešitev v tem, da se skupščina razpusti in se razpiše nove volitve.«

Skupno zasedanje se je 27. decembra pričelo z enourno zamudo; pred tem so potekali dogovori in usklajevanja v želji, da bi občina le dobila novo vlado. Že nekaj dni se je govorilo, da soglasja strank z mandatarjem ni in ga ni pričakovati, ker vsak vztraja pri svojem. Tako so poslanci v nekakšni naelektrjenosti opravili prvi del svojega dela. Podali so nekaj delegatskih vprašanj in pobud in med drugim z malimi pripombami, pozneje pa brez sprememb in po hitrem postopku sprejeli med drugim tudi predlog začasnega financiranja javne porabe v občini Ptuj v prvem trimesečju. Sredstva v te namene se bodo zagotavljala na podlagi določil proračuna občine Ptuj za leto 1990. Na hitro so sprejeli ureditveni načrt za pre novo kareja 16 — grajski hrib v Ptujju ter odločbo o uvedbi komasacijskega postopka na melioracijskem območju MO 8 — Pongree-Gaj.

In potem je sledila glavna točka sporeda: volitve predsednika izvršnega sveta. Mandatar Ferdo Veingerl je v pisni obliki predstavil svojo vizijo sestave občinske vlade in svoj program. V vladi naj bi bilo šest ministrov: za področja gospodarstva in podjetništva, financ in lastninjenja, družbenih dejavnosti in socialnih vprašanj, infrastrukture in krajevnih skupnosti, varstva okolja in urejanje prostora ter državne uprave in proračuna. Ponujena sestava vlade je povzročila pravi vihar v poslanskih klopez: Kmečka zveza — ljudska stranka je zahtevala ministra za kmetijstvo, pri tem so jih podprli Zeleni, pa tudi nekateri poslanci iz zbora združenega dela. Obrtniki so se sicer strinjali z mandatarjem in takšno vlado, vendar so v primeru da pride do kakršnihkoli sprememb, tudi sami

zahtevali svojega ministra. Krščanski demokrati so zahtevali, da ministrstvo za šolstvo, kulturo in druge družbene dejavnosti opravlja še naprej njihov človek.

Mandatar Ferdo Veingerl je nato na kratko pojasnil svoje načrte in povedal, da je pri sestavi vlade imel neustrankarski pristop in da je želel konsenz vseh političnih strank, kar je nujno v težkih časih, ki so pred nami. »Veseli me,« so bile njegove zadnje besede, »da sem še pravočasno spoznal delo te skupščine. S tem je moj mandat nepreklicno končan.«

Za mikrofon je nato stopila podpredsednica zasedanja IS Metka Slanič, ki je opravljala začasno tudi posele predsednika, in najavila tudi svoj nepreklicni odstop. Dejala je, da se poslanci v božični in prednovoletni evforiji ne zavedajo izredno težkega položaja, ki ga sama, opravljajoč tri funkcije v IS, ne zmore. Zadeve so postale navidezno neizhodne in na izredni seji se je sestalo predsedstvo skupščine. Medtem so med poslanci krožila ugibanja, ali bo sedaj odstopil tudi predsednik skupščine. To se ni zgodilo, predsedstvo je našlo rešitev: začasno bo posele predsednika IS opravljal Branko Brumen, sedanji minister za obrt in podjetništvo, posele podpredsednika IS pa Franc Bežjak, sedanji minister za kmetijstvo. Oba predloga predsedstva so poslanci podprli.

Predsednik skupščine Vojteh Rajher je zavrnil očitke na račun nesposobnosti skupščine, da sprejema konstruktivne odločitve, in menil, da je leta sposobno telo, ki pa je žrtev manipulacij. Sam zaupa skupščini in jo je pripravljen voditi, kolikor časa bodo voliči in skupščina sama pripravljene sprejemati odločitve.

Naj pa si dovolim še komentar, ki je podkrepljen z razmišljanji posameznih poslancev, tudi tiste iz zbora krajevnih skupnosti, ki je dejal, da ga je sram in da gre domov s slabo vestjo: »Poslancev ne kaže kriviti za precejšnje neuspehe ptujске skupščine. Razen tistih v družbenopolitičnem zboru, v katerem gre za resnična nagajanja, ki so očitna in kriva za to, da se skupščina po šestih mesecih še vedno ubada s kadroviskimi težavami. Že pred zasedanjem skupščine je bilo jasno, da okoli izvršnega sveta v novi sestavi ni soglasja strank, in je vprašanje, zakaj je predsedstvo sploh pustilo o tem razpravljati in po nepotrebnem povzročati hudo kri.«

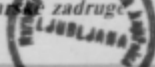
In sedaj je na vrsti iskanje mandatarja številka 3.

J. Bračić

OBVESTILO

Slovenska kmečka zveza — ljudska stranka Ptuj vabi vse vinogradnike, ne glede na velikost vinograde, na zbor, ki bo v dvorani v Cirkularni ulici v nedeljo, 6. januarja, ob 8.30. Pogovorili se bomo o uspešnosti vinogradniškega društva in o morebitni ustanovitvi vinarske zadruge.

Vljudno vabljeni!

PO 410/92

DRUŽBENO PODJETJE TGA
»BORIS KIDRIČ«, p. o. KIDRIČEVO

VABIMO

gostince in vse tiste, ki so za silvestrovo delali, da se nam pridružijo 19. januarja 1991 na prireditvi

POZDRAV LETU 91

Za dobro vzdušje bo poskrbel kdo bi drugi! PREROD

Novoletna darila so prispevali:

- Mesoizdelki Anton Žerak
- Mesarija Fekonja
- Podravka Koprivnica
- Restavracija Ribič
- Vinko Reš Ptuj
- MIP Ptuj — Market Kidričevo in mnogi drugi

Program se bo začel ob 20,00 uri. Cena vstopnice je 100,00 din.

Karte lahko kupite od 7. 1. 1991 dalje v Restavraciji Kidričevo ali v Ptuj v Turistični agenciji ANKA.

Za vse druge informacije lahko pokličete na tel. 796-110 int. 781 ali 783.

Pridružite se nam!

DE DRUŽBENI STANDARD

Srečanje sodelavcev Radio — Tednika

Na že tradicionalnem novoletnem srečanju sodelavcev radia Ptuj in časopis Tednik so delavci informativne hiše, dopisniki in drugi sodelavci prisluhnili željam in predlogom poslušalcev in bralcev po izvedeni anketi v Tedniku in po telefonu. Z zadovoljstvom so ugotovljali, da se krog bralcev Tednika in poslušalcev radia širi, da sta jim medija zanimiva, aktualna, domača in objektivna.

Vsebinska pódoba časopisa in radijskega programa se iz leta v leto spreminja prvenstveno na osnovi kritičnih pripomb »uporabnikov« in takšne sklepe so zabeležili tudi na tem srečanju v želji, da se krog sodelavcev še razširi, saj je to eden od bistvenih pogojev za celostno obveščanje bralcev časopisa in poslušalcev radia.

Novoletno srečanje novinarjev in dopisnikov (Foto: Ozmeč)

NA OBISKU V CENTRU ZA SOCIALNO DELO V ORMOŽU

V stiski po pomoč

Prvi večji socialni problemi v ormoški občini so se začeli že v lanskem letu. Glede na stanje, ki je značilno za vse naše gospodarstvo, pri tem ormoško ni izjema — in čedalje večje število nezaposlenih pa bodo težave na področju socialne v letu, ki se je komaj dobro začelo, v ormoški občini brez dvoma še večje.

Center za socialno delo v Ormožu je bil s takim imenom ustanovljen 1. julija 1989 iz bivše socialne službe pri nekdanjih samoupravnih interesnih skupnostih. »Spremenila se je samo tabla na pročelju zgradbe, drugače pa isto delo opravlja enako število ljudi,« je povedala direktorica Centra Marjeta Štampar. Sama pravi, da ima že beseda sociala takšen prizvok, da se ob tem ne hote počutimo sila nelagodno, kljub temu da pri njih pomagajo ljudem, ki živijo na robu življenjskega minimuma po svoji ali tuji krivdi.

V Center prihajajo občani ne samo po pomoč, temveč tudi po nasvet.

Strokovno delo v centru opravljajo pri varstvu otrok, mladostnikov in družine, odraslih, vodijo evidenco socialnovarstvenih pomoči. Največkrat se ukvarjajo z otroki, prikrajšanimi za normalno življenje zaradi zane-marjenosti, alkohola, brezbriznosti staršev, boleznih in podobnih tegob. Otroke, ki nimajo normalnega družinskega življenja, največkrat dajo s posebno odločbo v rejniško družino. »Preden pa pride do takšnega postopka, je potrebno z družino veliko delati in poskušati starše prosvetliti, jim pomagati pri ureditvi materialnega stanja. Če se starši po vsem, kar naredimo zanje, njihove otroke in njihovo družino v celoti, ne poboljšajo, se odločimo in jim otroke odvajemo. Pri tem nas vodi želja, da bi otroku našli najprimernejšo rejniško družino, kjer

se bo počutil varnega, kjer ga bodo imeli radi in kjer bo postal enakopraven član družine — »naša«. Nekoč mi je preprost kmečki človek povedal staro resnico, da je boljša slaba mati kot dobra mačeha. Mislim, da je imel prav, zato naredimo vse, preden se odločimo, da otroka vzamemo iz njegove in ga damo v rejniško družino.«

Od akcijah pomoči z obleko, prehrano in drugim za preživetje, ki so jih začeli v letu 1990, je Marjeta Štampar omenila pomoč številni družini Kozarjev in Žerovnicah. Center za socialno delo v Ormožu je ob pomoči številnih slovenskih podjetij zbral za to družino vse — od oblek, hrane, posteljnine, in igrač do pohištva. Vsako leto pomagajo najbolj potrebnim tudi do stanovanja, jim s širšo akcijo pomagajo urediti hišo in podobno.

Posebne pozornosti so potrebni tudi stari ljudje, še posebej tisti, ki si sami več ne morejo pomagati. Takšne bi po najkrajšem postopku lahko spravili v dom, pa bi se mnogi tam počutili dokaj klavno, zato oskrbo starijših oseb iščejo družine, ki bi jih bile voljne sprejeti. Delo takšnih rejnic je resnično težko in naporeno in humano; vsega vloženega truda jim ne more nihče plačati.

Pri ormoškem Centru za socialno delo morajo veliko dela opraviti socialne delavke same. Teren je obširen, problemov ne manjka...

Vida Topolovec

PREDSTAVLJAMO PREDSEDNIKE STRANK: IVAN BOŽIČKO, ZELENİ PTUJA

Konča naj se tudi drugi del tehnološkega procesa

Mnogi Zelenim očitajo, da so se organizirali kot politična stranka...

Ivan Božičko: Res je. To nam zamerijo tudi zunaj — sosledne države. S prvimi koraki demokracije pri nas smo se pojavili tudi mi in lahko bi rekli, da smo se politično vključili v proces demokratizacije in vodenje naše družbe. V bodoče pa menim, da se bomo morali posvetiti zgolj ekologiji... Bil je to pač čas pred volitvami, ko smo Zeleni postali glasnejši. Bolj osveščeni so podprli naš program in gotovo drži, da bi težje uveljavljali svoj program v tem trenutku. Če ne bi bili organizirani kot stranka.

V skupščini ptujske občine ste Zeleni uspeli že z veliko predlogi, še več pa je pobud, ki so ostale v kakšnem predalu, nanje niste dobili niti odgovora, kaj šele da bi vaši predlogi bili uvrščeni kot točka dnevnega reda na seje skupščine...

Ivan Božičko: Zelo si želimo, da ne bi bili tisti, ki tovarne zapiramo. Prizadevam pa si, da se tudi drugi del tehnološkega procesa konča. Tovarne so namreč rešile le prvi del tehnološkega procesa, to je izdelovanje izdelkov, drugega dela, kot so emisije v zrak, tla in tako naprej, pa žal niso rešile. Mi želimo končati tudi drugi del procesa, da dobimo nek kibernetko urejen sistem. V skupščini se trudimo, da bi naše ideje, naši predlogi bili upošteva-

ni. Nekateri so, drugi niso. V ptujskem parlamentu pa je kriza; mnenja so deljena, posamezniki so kratak čas na oblasti, v tem času ni mogoče začrtati nekih ciljev na daljši rok, ko bi lahko tudi naša mnenja prišla v koncept dolgoročnega programa. Ekološki problemi, njihovo reševanje — to so dolgoročni procesi, kjer ne gre samo za materialno osnovo, ampak za surovine, za izdelke, ki bi zmanjkali na tržišču, gre za celostno obravnavanje ekoloških problemov.

Ekološki dinar že zbiramo, to pa še zdaleč ni dovolj. Kako bo mogoče ob obubožanem gospodarstvu zagotoviti ekološko čisto proizvodnjo?

Ivan Božičko: To ni težko rešljivo. Treba je le postaviti prave ljudi na prava mesta, ustanoviti tudi skupine, če je treba. Imamo velik umski potencial, finančnega res ne, toda stvari se dajo rešiti. Veliko govorimo o notranjih rezervah podjetij in mislim, da smo doslej naredili veliko premalo. Če pogledamo izobrazbeno strukturo naših velikih podjetij, bomo ugotovili, da je tistih z visoko izobrazbo zelo malo, da ne govorimo o podiplomski izobrazbi... Nova oblast je v tej smeri zastavila korenitejšo spremembo, ki bodo zagotovile vertikalni pretok znanja. Samo znanje nas lahko reši. Ekološki dinar smo uvedli zato, da kaznujemo ljudi in jih pripravimo do tega, da začno drugače razmišljati,

da ne vidijo le končnega efekta. V preteklosti se je veliko gradilo in govorili smo, da smo država, ki nima nezaposlenih... Bil je to sistem, ki je gradil industrijo dimnikov, danes pa vemo, kaj pomeni sanacija tega. Čistilne naprave dimnih plinov stanejo toliko kot sam tehnološki proces. Tu ne vidim drugačne rešitve kot v nekem časovnem obdobju pre-

Ivan Božičko.

strukturiranje z upoštevanjem znanja. Potem ni stranpoti. Posnemati velja razvite dežele v svetu, kot so Nemčija, skandinavske dežele.

Kdaj pa ste se vi osebno zavedli, da človek dela »silno« nad svojim okoljem?

Ivan Božičko: Prihajam iz polkmečke družine. Ljubim živali, naravo, sem čebelar, kar tudi kaže na nek moj odnos do narave. Že od leta 1973, ko sem se začel ukvarjati s čebelarstvom — tudi oče je čebelar — smo začutili, da zadeve ne gredo v pravo smer. Veliko čebel je umrlo, kar je dalo vedeti, da je nekaj v naravi hudo narobe. Še več pa sem se začel ukvarjati s temi problemi, ko sem postal predsednik Socialistične zveze v krajevni skupnosti Videm, ker sem takrat pač imel veliko možnosti povedati in zagovarjati to problematiko.

Zdaj ste predsednik Zelenih v ptujski občini...

Ivan Božičko: Mogoče se še premalo zavedam te funkcije. Ne dam veliko na kariero, želim pa pomagati. Naneslo je tako, da so me predlagali, protikandidata na žalost ni bilo in sprejel sem izziv.

Kje so možnosti, da Zeleni prodre in uspeje s svojimi programi mimo parlamenta?

Za razvoj manj razvitih območij

Na predlog članov iz Haloz so na prvi konferenci SDP Ptuj sprejeli resolucijo z naslednjo vsebino:

»Čutimo vso resnost in globino problemov podeželja. Prenovitelji občine Ptuj se zavedamo, da moramo za razvojne spremembe na podeželju največ dela opraviti sami. Toda brez spremembe razvojne strategije v Republiki Sloveniji do podeželja ne bomo dovolj uspešni. Zato pozivamo vse, ki odločajo o razvojni strategiji Slovenije, da čimprej oblikujejo take razvojne projekte, ki bodo omogočali razvoj podeželja.

K sodelovanju vabimo vse, ki se še zavedajo svojih kmečkih korenin in mladosti na deželi. Največ pričakujemo od tistih, ki imajo znanje. Na deželi je znanje žal razpršeno in premalo povezano, da bi zmoglo energijo za hitrejši razvojne premike.

Pozivamo načrtovalce in upravljalce v cestnem, vodnem in PTT gospodarstvu, da sprejmejo ustrezne programe in oblikujejo razvojne sklade za pomoč. Ceste, voda in telefon so tisti osnovni pogoji, ki ljudi združujejo in jih motivirajo za življenje na podeželju. Tudi s spremembami na področju stanovanjske politike, ki vpliva na poselitev podeželja, je potrebno preprečevati nove socialne probleme, ko ostajajo stari ljudje na kmetijah osamljeni.

Podeželje je naša razvojna perspektiva. Ne smemo in ne moremo soglašati z vsakim posegom v naravno okolje. Na gričih in v ozkih dolinah Haloz in Slovenskih Goric je skritega in neizkoriščenega še veliko. Ugodne naravne danosti za sadjarstvo, vinogradništvo, čebelarstvo in živinorejo, čista — zdrava hrana in vera v ljudi so naš kapital, ki ga moramo oplemeniti s pametjo. Še tako dober projekt ne bo uspel, če za njim ne stojijo ljudje. Zato bo razvoj podeželja uspešen le, če bo izhajal iz ljudi, njihovega znanja, tradicij in ambicij.

Podeželje danes najbolj potrebuje trdne in stalne vire dohodka in delovna mesta za ljudi, predvsem pa ljudi, ki znajo, hočejo in

imajo možnost delati na podeželju. Zato je treba omogočiti še hitrejši razvoj kmetijstva, domače in proizvodne obrti, alternativne oblike turizma, trgovine in podobno.

Smo za razvoj podeželja? Smo!»

Resolucijo je s podpisi podprla večina udeležencev konferenice, svoje podpise pa je dodalo še 32 čebelarjev ptujske občine, ki so takrat posebej zborovali v galskem domu. FF

PORTRETI REPUBLIŠKIH POSLANCEV

Dr. Ludvik Toplak

Doktorja pravnih znanosti Ludvika Toplaka je Slovenska kmečka zveza na spomladanskih volitvah pritegnila med svoje kandidate za Druženopolitični zbor. Z Ivanom Pučnikom iz Črešnjevca, sedaj podpredsednikom Kmečke zveze, sta bila iz naše volilne enote izvoljena kar oba. Dr. Ludvik Toplak je kmalu postal predsednik Druženopolitičnega zbora republiške skupščine in najbrž se prav velikokrat vprašujemo, koliko potrpežljivosti, znanja in spretnosti premore, saj voditi najbolj buren zbor v slovenskem parlamentu ni niti malo enostavno.

Ob koncu leta je dobil iz Ameriškega biografskega inštituta še veselo novico, da je izbran v krog dvanajstih kandidatov za laskav naslov Človek leta 1990.

Pripoveduje, da je univerza, na kateri je predaval v ZDA tudi letos predlagala za naziv predavatelja, katerega teorije so se v zadnjih desetih letih v največji meri uresničile. On je v preteklih letih predaval o gospodarskih, družbenih in ekoloških temah. Univerza, na kateri je predaval, pa dokazuje, da se od vseh teorij, ki so bile postavljene v ZDA in 75 drugih državah, njegov nauk najbolj uresničuje. Nauk imenuje kot nauk o osebnem, socialno-ekonomskem in ekološkem ravnovesju.

Dr. Ludvik Toplak utemeljuje in dokazuje, da vsak človek v sebi nosi dve nagnjenji: dobro in slabo. Od vsakega posameznika posebej pa je odvisno, katero nagnenje bo uresničil in do katere mere. Človekove potrebe, na primer želje po lastnini, so v

merjavi z drugimi bitji pri človeku neskončne. V tej neskončni želji po biti bogat je izvor njegove neizmerne energije, če pa je preveč pohlepen, »požrešen« in neobvladan, je to lahko izvor njegove lastne nesreče, lastnega razkroja. Druga močna potreba

— želja po oblasti ali potreba po družbeni afirmaciji — se uresničuje od človeka do človeka različno. Vsak človek nosi v sebi skušnjava napuha, želje po oblasti. Vprašanje pa je, do katere mere jo sam obvladuje; če ga družba ne kontrolira, ga zanese. Zato je veliko v začetku kulturnih ljudi skušnjava premagala. Hoteli so biti veliki, nepremagljivi... Zato pa, kot sklne misel, moramo v družbi oblikovati take instrumente, ki bodo blokiralni človekova slaba nagnjenja. Potrebni po lastnini in oblasti lahko delujeta pogubno, uničita lahko družino

izčrpen vir energije. Podobno velja tako za posameznika kot posamezne države in za človeško vrsto kot celoto, tudi v odnosu do narave. Človeška požrešnost in potratnost lahko ogrozita tudi prihodnje rodove. Ravnotežje posameznika, družbe in družbe z naravo oblikuje predvsem kultura — osebna morala, religija, družbena kultura, običaji — in pravni red, ki blokira posameznika v njegovi pohlepnosti na račun drugih.

Ludvik Toplak je pravzaprav naš rojak, velikokrat je v naših krajih. Zadnje čase predvsem zaradi pogovorov o denacionalizaciji. Pripoveduje, da je oblikovanje tega zakona eden najtežjih korakov nove slovenske oblasti, da pa bo nared v februarju. V tem zvezi je tudi s kmeti, ki se borijo za vrnitev zadružno lastnine, in se odločno zavzema za prave kmečke zadruge, kot jih je slovenski kmet že poznal. Zelo kritičen je do Ptuja, posebej do njegovega odnosa do intelektualcev. Nikoli ne bo razumel, kako je mogel nekdo uničiti tako dragoceno etnografsko zbirko, kakršno je pred leti postavila na ptujskem gradu dr. Štefka Cobelj.

Na Kmečko zvezo je navezan predvsem zaradi tega, ker se že dalj časa zavzema za vrnitev zadružno lastnine, za popravilo krivic razlaščenim, za to, da družbenega premoženja ne bi poceni razprodali, preden so razčiščena vprašanja prejšnjih lastnikov. Na Kmečko zvezo pa ga veže tudi tradicija njegove družine. Je namreč sin Toplakovih iz Juršinskega d. l.

V vrtu

Po biokoledarju med 1. in 16. januarjem na vrtu ne delamo; pa kaj bi tudi delali, saj se narava v vrtu prav tako kot vse drugo rastlinje predajo zimskemu počitku. Sicer pa je narava tako naravnana, da vanjo in njene procese, ko ni primeren čas, ni dobro posegati, saj ji takrat lahko bolj škodimo kot pa koristimo.

Počitek narave pa še ne pomeni, da naj z njo počiva tudi vrtnikar. Vrtnikar se v tem času že pripravljamo na prihodnjo vegetacijo, pripravljamo se na sestavo setvenih in saditvenih načrtov, nadzorujemo pridelke in posevke, ki so na ozimljanju, in si usposablja opremo in druga sredstva, ki jih bo uporabljal pri delu v vrtu v naslednjem vegetacijskem letu.

V vrtnikarstvu so interesi čestokrat različni: nekemu več pomeni pridelava zelenjave, drugemu je bolj priljubljeno sadjarstvo, vsak pa prav gotovo del vrta nameni zelenicam, okrasnemu in bivalnemu vrtu. Vsako od teh področij zahteva poleg obilnice volje mnogo delovnih izkušenj, teoretičnega in praktičnega strokovnega znanja. Principov vrtnarjenja in smisla za urejanje zelenega okolja se moramo naučiti. Strokovno znanje pridobimo ob različnih praktičnih oblikah in vzgledih, teoretično pa predvsem v strokovni literaturi. V zimskem času, ko narava počiva, sezimo po kakšni strokovni knjigi ali reviji s področja vrtnikarstva. Na knjižnih policah se najde dovolj poljudno napisanih strokovnih knjig, ki nam bodo razodelle mnoge neznanke iz narave, z navesti pa pomagale k uspešnemu vrtnarjenju in urejanju zelenega okolja.

Medtem ko narava počiva in na prostem ni drugega cvetja kot ledene sveče in ivje na drevmu, nam del žive in cvetoče narave nadomeščajo lončnice v stanovanju. Prav tem negovankam moramo v tem času, ko nimajo zimskega počitka ali pa je ta pri posebnih vrstah zelo kratek, posvečati ustrezno nego in pozornost.

Ker je pozimi dan kratek, je za mnoge lončnice premalo svetlobe. Svetloba je eden izmed pogojev za usvajanje ali asimilacijo organskih snovi, rasti in razvoja rastline, in če te ni dovolj, je to za rastlino zaviralni faktor rasti in s tem neposredno tudi cvetenja. To dejstvo je pri zimski negi lončnic izredno pomembno upoštevati, saj z umetno svetlobo ta izpad težko nadomeščamo. Z zmanjšano rastjo pa lončnice potrebujejo tudi manj vode in hranilnih snovi. Pogosto prav v tem času grešimo, ko lončnice zalivamo in gnojimo v enakem zaporedju kot takrat, ko je dan daljši in je na voljo več svetlobe. Vseh lončnic torej ne smemo vseprek enako in obilno zalivati niti prehranjevati.

V tem času kljub okrnjeni svetlobi cvetijo lotarinške begonije, cinerarije ali pepelke, čevčeljki in sobne primule; te moramo prav zaradi polne vegetacije ob času cvetenja pogosteje zalivati, po potrebi pa prehranjevati s tekočimi gnojili.

Če imamo v stanovanju praproti, ananasovke ter vresovke, teh v času kratkega dne in dolgih noči ne prehranjujemo, pa tudi zalivanje omejimo na najmanjšo mero, da se ne posuši koreninska gruda.

Klivijske, gloksinije, gumovce, ciklame in hortenzije so lončnice, ki kljub omejeni svetlobi pozimi skorajda nimajo dobe mirovanja. Tem lončnicam v tem času za četrtino zmanjšamo obseg zalivanja, prehranjujemo pa jih po potrebi z manj koncentriranimi zalivki, ki vsebujejo dušik.

Lončnic ni priporočljivo zalivati s svežo vodovodno vodo. Takšna je za rastlino premrzla, v njej pa so tudi raztopljene razne soli in apno, ki so škodljive za rastlino. Zalivamo le s postano vodo, ki je segreta na sobno temperaturo in v kateri so se soli, apno in druge snovi v najmanj 24 urah sesedle. Če je voda iz javnega vodovoda preveč trda, jo omeščamo s kuhanjem. Koristno je zajeti deževnico in z njo zalivati zlasti občutljivejšje in zahtevnejše lončnice.

Miran Glušič, ing. agr.

ZVEZA SVOBODNIH SINDIKATOV PTUJ

Začenja se težko delo

Na drugi seji Občinskega sveta ZSSS Ptuj, ki je bila 27. decembra v delavskem domu Franca Krambergerja v Ptuj, so namenili največ razprave organiziranosti svobodnih sindikatov v Sloveniji in v občini. Sedanje občinsko vodstvo ZSSS je začelo delati z majem 1990 v povsem novih razmerah. Začeti je bilo treba na novo pridobivati člane, ustanavljati sindikalne organizacije v podjetjih, organizirati sindikate dejavnosti v občini, pri tem pa si prizadevati, da v Ptuj postane organizacija ZSSS območna.

Uspehi so vidni. Do 20. decembra so imeli že okoli 13.700 članov, prihajajo pa še nove prijave. V večini podjetij že delujejo organizacije ZSSS. Uspešno deluje več odborov sindikata dejavnosti. Prizadevajo si za ponovno oživetev sindikata vzgoje in izobraževanja. Stiki z občinsko skupščino in njenimi organi so dobri. Tudi s Plohlivimi in Tomšičevimi sindikati niso sprti.

Med večje uspehe si občinski svet ZSSS Ptuj šteje to, da je v Ptuj ena od 12 območnih organizacij ZSSS v Republiki Sloveniji. Niso namreč bili zadovoljni z območno organizacijo v Podravju, zato so se osamosvojili. Naj k temu povem, da občinske organizacije ZSSS Lenart, Ormož in Slovenska Bistrica ostajajo v območni organizaciji s sedežem v Mariboru.

Pri občinskem svetu ZSSS Ptuj uspešno deluje pravna pomoč, saj so je delavci vse bolj potrebni. V letu 1990 so nudili pravno pomoč v 134 primerih, kar je znatno več kot prejšnja leta. Kolektivno pravno pomoč pa nudijo tudi delavcem podjetij, ki so v stečaju.

Kar za 305 % so v letu 1990 povečali nepovratno pomoč socialno ogroženim delavcem — članom

sindikata. Pridružili so se z ustanoviteljskim deležem Delavski hranilnici Slovenije, da bodo tako za naprej svojim pomoči potrebnim članom lahko še izdatneje pomagali.

Prizadevajo si, da bi uredili redno plačevanje sindikalne članarine: ta je 0,6 % od izplačanega neto osebnega dohodka. Od tega ostane sindikatu podjetja 45 %, ostalih 55 % pa gre za financiranje drugih oblik sindikalne organiziranosti. V Ptuj so sklenili, da 70 % te članarine obdržijo v občini za delo območne organizacije ZSSS, 30 % pa odvajajo v Ljubljano.

Izredno pomembna naloga, ki je pred ZSSS, je podpisovanje kolektivnih pogodb za delavce posameznih dejavnosti. O primeru kolektivne pogodbe za delavce v kmetijstvu in agroživilstvu je na seji poročal Edi Kupčič. Predstavniki sindikata in gospodarske zbornice so pogajanja in usklajevanja uspešno končali. Dva dni pred podpisom pogodbe pa je svet direktorjev kmetijstva in agroživilstva odločil, da ne priznava pogodbe. Boj bo treba začeti znova. »Ta primer me sila v razmišljanje, da nekateri želijo delavce postaviti v položaj brezpravne raje,« je dejal Edi Kupčič. Na srečo svet direktorjev ni prepovedal sklepanja podjetniških pogodb. Zato so v Kmetijskem kombinatu Ptuj po zaslugi razumevanja vodilnih že podpisali kolektivno pogodbo.

To že bolj spada v program dela za leto 1991. O tem bodo na Občinskem svetu ZSSS Ptuj podrobneje govorili na eni od prvih sej v letu 1991, ko bodo ob zaključnem računu za leto 1990 sprejeli tudi finančno ovrednoten program dela za leto 1991. Na srečno in uspešno so si ob koncu seje tudi nazdravili!

FF

»V Kuvajtu smo živeli mirno in sproščeno«

Za Kuvajt mnogi trdijo, da je bil dežela iz Tisoč in ene noči. Prevzame te. Črno zlato je naredilo čudež. Država je doživela nesluten razvoj in blagostanje, kakršnega v svetu skorajda ne poznajo. V Kuvajtu ni revnih ljudi; ljudje se razlikujejo le po tem, ali gre za večjega ali manjšega bogataša. Vsi imajo streho nad glavo, brezplačno zdravstvo, šolstvo in telefon. Hrane je v izobilju, pa še cenejša je kot pri nas. »Siromasnejši« so tisti Kuvajtani, ki imajo samo eno hišo, dva avtomobila... Država je še posebej radodarna do »siromasnikov« z več otroki. Tem daruje hišo, vsako leto novi avtomobil, opremo in po tisoč dolarjev mesečno za vsakega otroka.

V Kuvajtu sta živela in delala tudi Ptujčana Viktor in Moja Cvetko z Majdine poti sedem. Z iraškim vdorom v to obljubljeno

priznan optik. V zasebni firmi, ki se je ukvarjala z več dejavnostmi, je bil šef optike. V zadnjih letih se je ukvarjal tudi s slušnimi

(Posnetek: M. Ozmeč.)

deželo pa sta praktično izgubila vse, kar sta v dolgih letih ustvarila. Moja je prišla s sinom domov mesec dni pred iraško invazijo, Viktor pa en dan. Prvič sta prišla na dopust brez denarja, posebno kartico, s katero bi lahko dvignila gotovino, pa so jima zasegli... V Kuvajtu je ostalo stanovanje, zlatnina, avtomobili... In po obvestilih, ki sta jih dobila, je vse izropano in uničeno.

Moji se ob pripovedovanju tuintam še zasveti solza. Čas je najboljši zdravnik, pozdraviti pa vsega ne more. Cvetkova še vedno razmišlja o Kuvajtu: takoj bi se vrnila, če bi le bilo mogoče. Sedaj se bosta preživljala z optiko; delavnico sta odprla pred nedavnim. Vsi, ki so lokal videli, pravijo, da je za Evropo, onadva pa bosta vesela, če bodo stranke prihajale. Majdina pot je le oddaljena od mestnega središča. Ne glede na to pa jo tisti, ki želi kakovostno storitev, najde.

Viktor Cvetko je bil v Kuvajtu

aparati. Delal je za kuvajtski dvor, za šejka in njegove sorodnike. Kadarkoli so ga potrebovali, so ga poklicali v palačo. Tudi med ambasadorji je imel veliko odjemalcev. Sedaj se pogosto spominja dnevor pred iraško invazijo.

Bilo je kak teden pred tem. Iraški veleposlanik, s katerim sta bila dobra prijatelja, ga je povabil na zajtrk. Prosil ga je, naj mu izdela dvajset očal, ker gre na dopust in ga nekaj časa ne bo. Ob tem pa mu je ponudil tudi službo. Viktor je vedno bolj prepričan, da mu je takrat želel nekaj povedati, pa ni mogel.

Zgodilo se je... Ostali pa so lepi vtisi in nepozabni spomini. »V Kuvajtu so ljudje živeli mirno in sproščeno, dokler ni udaril Sadam Husein. Življenje je bilo enkratno, veliko boljše in bolj organizirano kot v Sloveniji in Jugoslaviji. Naši ljudje živijo preveč izolirano in vase zaprti, morda tudi zaradi splošnega družbe-

nega stanja. V Kuvajtu tega ne poznajo, vsak je dobrodošel gost v hiši. Pri beduinih je nepisano pravilo, da če prideš v senco njihovih šotorov, si njihov gost.«

V deželi iz Tisoč in ene noči je kljub zahodnemu standardu še veliko tradicije. Družina je sveta, v njej pa je žena, ko se zapro hišna vrata, neomejen gospodar. Šolanje je obvezno, tudi za ženske. Vedno več jih študira na zahodu, nekateri tudi na vzhodu. Ženski je dovoljeno, da dela povsod, le v politiki ne. Za srečo v zakonu pa velja naslednje pravilo: »Če želiš biti srečna v zakonu in imeti vse, kar želiš, nikoli ne vprašaj moža, kje je bil in kaj je delal.«

V Kuvajtu se temperatura nikoli ne zniža pod dvajset stopinj Celzija. Proste dneve večina ljudi preživi ob obali kot taborniki. Ne gredo v hotele. Ljudje se sprostitjo, niso obremenjeni tako kot pri nas, ko nas dnevno razjedajo takšne in drugačne igrice. Življenje se začne zvečer.

Tudi v trgovinah te sprejemajo čisto drugače kot pri nas. Veseli so, da prideš; četudi ničesar ne kupiš, si spoštovan.

Moja je delala kot nefrofiziološki asistent v kliničnem centru v Kuvajtu, pozneje pa v državni bolnišnici. Sin je obiskoval angleško šolo, ki je čisto drugačna od naše. Res je stroga, vendar otroci gredo v šolo z veseljem. V štirih mesecih se je Damjan naučil govoriti angleško, tudi arabščino in francosko zna. Sedaj obiskuje osnovno šolo Ivana Spolenaka, kjer so ga nadvse dobro sprejeli.

Letošnje novo leto je za Cvetkove bilo drugačno kot prejšnja leta. Včasih so ga tudi v Kuvajtu pričakali drugače kot sedaj. Zadnjih deset let na klasičnih hotelskih zabav ne poznajo, so prepovedane. Več pa je zato zasebnih zabav; njihovi organizatorji tekmujejo med seboj, kdo bo imel več gostov. Tudi to je stvar prestiža. Moja in Viktor Cvetko si podobno kot nekateri drugi, ki so »okusili« obljubljeni deželo, želijo, da bi znova zavladal mir... In da bi se lahko vrnil v »svoj dom«, kot pravijo Kuvajtu.

MG

JAKOB EMERŠIČ

Ptujske ulice danes, včeraj... jutri(?)

(4. nadaljevanje)

VIČAVSKA POT (1919) — (KS O. Meglič)

VIČAVSKI POT gl. **VIČAVSKA POT**

VODNIKOVA U. (1919) — (KS D. Kvedra)

Valentin Vodnik (1758 Šiška—1819), pesnik, duhovnik in narodni buditelj.

VOLKMERJEVA C. (1919) — (KS B. Zihlerla)

Leopold Volkmer (1741 Ljutomer—1916 Sv. Urban v Slov. g.), duhovnik, narodni buditelj in pesnik.

VOŠNJAKOVA U. (1919) — (KS D. Kvedra)

Josip Vošnjak (1834 Šoštanj—1911 Visole), pisatelj, dramatik in politik.

VRAZOV TRG (1919) — (KS D. Kvedra)

Stanko Vraz (1810 Cerovec—1851 Zagreb), slovenski in hrvaški pesnik ter publicist.

VRTNARSKA POT (1971) — (KS T. Znidariča)

WILHELMOVA U. (1974) — (KS Budina—Brtje)
Albert Wilhelm (1906 Senožec—1944), ptujski igralec in komunist.

ZADRUŽNI TRG (1953) — (KS I. Spolenaka)

ZAGREBSKA C. (že 1953) — (KS I. Spolenaka)

ZAVČEVA U. (1971) — (KS Štuki)

Alojz Zavec (1922—1942 Mostje), zidarski delavec iz Vitanja, Lackov sodelavec.

ZECNERJEVA U. (1985) — (Rogoznica)

Ferdinand Zechner (1901—1931), komunist in knjigovodja.

ZELENIKOVA U. (1919) — (KS D. Kvedra)

Jože Zelenik (1846 Levanjci—1910), profesor in narodnjak.

ZIDANŠKOVA U. (1971) — (KS Turnišče)

Miloš Zidanšek (1910 Celje—1942), pekovski pomočnik, partizan.

ZIHERLOVA PLOŠČAD (1977) — (KS B. Zihlerla)

Boris Zihlerl (1910—1976 Ljubljana), marksistični filozof. Ime ulice!

ZOISOVA POT gl. **COJZOVA POT**

ZABJAK, naselje v smeri Kicarja.

ŽGEČEVA U. (1971) — (KS F. Osojnika)

Franjo Žgeč (1896 Dornava—1961 Celje), pedagog in levičarski publicist.

ŽNIDARIČEVO NABREŽJE (po 1953) — (KS T. Znidariča)

Tone Znidarič (1913 Nova vas pri Ptuj — 1944 Radovičiči), komunist, publicist in dijak ptujske gimnazije.

ŽUNKOVIČEVA U. (1977) — (KS Turnišče)

Anton Žunkovič (1919—1944), kmečki sin iz Župeče vasi in borec.

ZUPANČIČEVA U. (1971) — (KS F. Osojnika)

Oton Zupančič (1878 Vinica—1949 Ljubljana), pesnik.

Če odmislimo imena naselij, krajevnih skupnosti ter določena imena za nenaseljeno področje, dobimo 210 ulic, ki so danes v republiških seznamih. Ko jih skušamo grobo razdeliti, spada pod kulturno zgodovino 67 imen ali 31 % (seveda imajo prednost tim. »napredni kulturni delavci«, pod komunistično gibanje ter NOB 91 imen ali 43 % in pod krajepisje 52 imen ali 26 %. V prejšnje stoletje bi lahko uvrstili 45 imen oseb ali krajepisnih imen (26 %), vse ostalo pa je novejšega izvora. Neposredno ohranjeno ime je na primer Dravska u., a še ta v prevodu. S samega seznama je videti, da je bila prva velika sprememba l. 1919, ko so večino imen bodisi poslovenili bodisi tudi spremenili. Takoj po 2. svetovni vojni pa so nekaj ulic spremenili (tudi okupacija je v glavnem vrnila avstroogrsko poimenovanje), a močnejše zamenjave so bile nato l. 1953, 1965, 1971, 1974, 1984 ter 1985. Tu bi le še omenili Staro ulico, ki je nimamo v tem seznamu (odcep s Prešernove na Vrazov trg), vendar ni nikjer table, niti nima nobene hišne številke. Nekatera imena ptujskih ulic so spremenila lokacijo, kar bomo omenili v drugi skupini.

(Se nadaljuje)

Novi zneski doplačil

Prvega januarja je pričel veljati sklep o spremembi in dopolnitvi sklepa o plačevanju participacije v zdravstvu. Za prvi pregled v splošnih ambulanzah je po novem treba plačati 30 dinarjev (prej 20), ponovni trije stanejo 20 dinarjev. Za zdravila s pozitivne liste zdravil in sanitetni material je treba doplačati 30 dinarjev. Povsem nova so doplačila za ortopedske vložke (50 dinarjev), v fizioterapiji na začetku zdravljenja ne glede na trajanje (40) in za pregled EEG, ki ga potrebuje psihiatrija (60 dinarjev).

Prvega januarja pa je pričel veljati tudi sklep o predpisovanju zdravil. Pri tem velja še posebej opozoriti na razvrstitev zdravil v liste. Pri pozitivni listi zdravil plača uporabnik predpisano participacijo, pri vmesni 50 odstotkov vrednosti izdanega zdravila in pri negativni listi plača zdravilo v celoti. Razvrščanje zdravil je urejeno s posebnim pravilnikom. Ob tem velja še posebej poudariti, da bodo zdravila plačevali tudi tisti, ki so sicer oproščeni plačila participacije, če je v pravilniku o razvrščanju zdravil tako določeno.

MG

MILENA TURK

Življenje lukarjev

(11. nadaljevanje)

Lukarji so luk mnogo skrbneje spravljal kot druge poljske pridelke, še posebej po letu 1925, kajti dogajalo se je, da so jim luk pokradli z njiv; tuintam se je kakšna greda čez noč močno razredčila. Zato so večasih rekli:

»Če hočeš imeti dosti luka, se moraš obuvati, ko se drugi sezu-vajo!« Tako se je dogajalo, da so imeli eni kar naprej veliko luka in so z njim veliko zaslužili in stržili, čeprav so ga malo pridelali. Zato so lukarji v tistih časih vsako pozabljeno glavico luka iz-pulili ali jo pobrali, če je padla z voza, ter jo v predpasniku prine-sli domov. Gospodinjice so več-krat pregledale njivo. Poslednje tedne rasti pa je marsikdo pre-spal na njivi in pazil nanj. Ko pa se je sušil na podstenu — pre-derju, so ga pogosto čuvali vso noč.

»Od leta 1925 dalje je oral zemlje, zasajen z lukom, pomenil toliko, kot imeti lepo hišo, par konj, morda celo kočček vinograde in gozda, v cervki pa sedež blizu glavnega oltarja,« piše In-golič v Lukarjih.

Ko je bil luk doma, se je še ne-kaj dni sušil na podstenu. Potem so mu odtrgali koreninice — »cime« ali »mustače« in steblo — »slamo«; to so pustili pet pr-stov dolgo, da so lukove glave lahko spleтали v kite. Nato so ga znosili na podstrešje, po navadi k dimniku — »raufanku« in ga razgnili po podu, kjer se je do-bro osušil. Tako je ostal do zime, ko so ga zmetali na kup, največ 30 cm visoko, in ga pokrili s sla-mo ali s staro odejo. Po drugi svetovni vojni, ko luka ne spleta-jo več v vence, zvežejo po dve in dve čebulni stebli, jih zavozlajo in denejo prek tanke vrvi. Vrv, s katere visi šest in več glav čebu-le, obesijo pod sleme, kjer se suši (glej risbo).

Na zraku se namreč čebula bo-lje suši in je manj zgnije, kot če bi jo sušili na podstrešju. Če je čebula čez zimo zmrznila le po vrhu, so jo pustili pri miru in se je odpustila. Če pa je bila preglo-boko zmrznjena, je pričela gniti.

Čebula rada gnije te, kadar je mokra letina. Danes pa je pogost vzrok gnitja prevelika količina dušikovih gnojil. Manjše in čvr-stejše glavice čebule so odpor-nejše proti gnilobi in počakajo do nove letine, debele glave pa niti do novega leta. Manjše glav-ice luka so tudi sočnejše, toda zraste jih malo. Pridelke je torej kakoviten, toda majhen.

Lukec, ki so ga populili istoča-sno kot luk, so spravljal v vreče.

Doma so ga malo očistili in spravi-li v lese. Lukčevo seme pa so spravljal v kako staro posodo ali slamnjačo in jo čez zimo shranili na podstrešje.

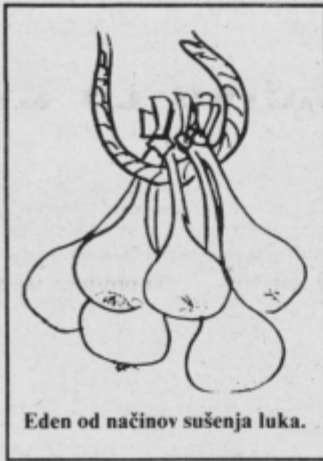
Se pred drugo vojno je bila znana navada, da je kmet — lu-kar dal svoji hčeri po končani os-novni šoli v obdelavo eno izmed gred, na kateri naj bi sama gojila luk. Izkupiček od prodanega lu-ka je ostal seveda njej. Tiste žens-ke in dekleta, pri katerih doma niso imeli dovolj svoje zemlje ali pa sploh nič, so jo vzele v najem — »na odsluž« pri velikih kmetih. Za eno pognojeno, izorano in pobranano njivo so morale 20 do 25 dni v letu delati pri kmetu oziroma odslužiti 20 do 25 »teža-kov«. Te lukarice so vstajale ob prvem svitu in najprej odšle na najete grede; okopavale in plele so luk do 5. ali 6. ure zjutraj. Potem so odšle kmetom odsluževat najeto zemljo. Za materami so prišli tudi otroci, ki so prav tako kot one dobili malico. Mlada dek-leta so si za denar, ki so ga do-bile od prodanega luka, kupile obleko, obutev, kolo, osebne po-treščine...

Veliki kmetje, teh je bilo naj-več v Markovcih, ki so imeli te-žake (kočarje, ki so odsluževali najeto kočjo, zemljo, orodje, voz, živino), so jim za opravljeno dni-no — »težak« dajali kovinske že-tone — »želance«, na katerih je imel vsak težak — delavec vtis-

njeno svoje ime. Če je delal cel dan, je dobil cel zeton, če pa pol dneva, polovičnega. Po novem letu, okrog treh kraljev, so go-spodarji naredili obračun: kdo je komu kaj dolžan, kdo še ni od-slужil vseh dni, kdo je delal več dni, kot je bil dolžan, idr.

Danes pa orjejo in branajo s traktorji, zato zemlja ni več ra-hla. S traktorji tudi gred ne mo-rejo več delati. Po lukarskih va-seh sadijo tudi hibridne sorte če-bule. Tako so za eno leto skrajša-li »življenje« te triletna rastline, samo da bi čimprej zažvenketal denar. Lani so sejali holandsko sorto čebule — HYGRO. Tisti lukarji, ki so jo sejali za prodajo, so si od kmetijske zadruge izpo-sodili specialen stroj za sejanje čebule, ki seje bolj na gosto (na 18 cm). Z enim kilogramom se-mena posejejo 18 do 20 arov. To-da pridelek je bil lani slab, saj kmetje še nimajo izkušenj s hi-bridnimi sortami čebule. Zato so letos posejali manj hibridov.

Dolgoletni, specializirani pride-lovalci hibridne čebule pa imajo dober uspeh. Takih pa je v Luka-riji zelo malo. Največ čebule so do leta 1976 prodali Kmetijske-mu kombinatu Ptuj (leta 1976 je bila odkupna cena za 1 kg čebule

Eden od načinov sušenja luka.

2,80 din, pa jo je KK Ptuj pozne-je dvignil na 4 dinarje), nekaj malega pa na drobno. Zadnja leta KK Ptuj čebule ne odkupuje več, ker nima prave cene na tržiš-ču.

Zadnja leta pridelujejo za pro-dajo le še lukec, a ga ponavadi ne prodajajo sami, ampak ga prodajo vaškim preprodajalcem — »tržarjem«, ki ga potem pro-dajo na tržnicah. V celi Lukariji je še kakšnih 15 tržarjev.

Lukarji gojijo za svoje potrebe tudi srebrno in rumeno »dalmatinsko sorto čebule.«

Priprava, prevoz in prodaja luka

Luk so prodajali trgovcem — odkupovalcem na kilogram. Re-kli so, da ga prodajajo na vago-ne, ker so ga vozili na železniško postajo v Moškanjce, kjer so ga nalagali na vagonce. Seveda pa so ga tako dali ceneje, kot če bi ga prodali na tržnici. Na vagonce so prodajali predvsem trdni kmetje, ki so pridelali od 3.000 do 10.000 kg luka in vsega ne bi mo-gli prodati na drobno. Manjši kmetje so pridelali po 2.000 do 3.000 kg luka in so ga prodali na tržnicah.

Na tržnice so ga tovorili z vo-zovi, z vlakom, s kolosi, pa tudi peš v nahrbtnikih — »ručjaki«.

Po drugi svetovni vojni, ko ga pridelajo veliko manj, ga preva-žajo v avtobusih in avtomobilih.

Toda danes ne vozijo več na trg predvsem luka, pač pa lukec in vrtnine (solato, krompir, grah, fi-žol, korenček, peteršilj, zelje), kajti luk ne gre več tako v pro-dajo kot nekoč, ker je konkurenca hibridnih sort čebule prevelika.

Pridelava luka je tudi preveč za-mudno delo in se ne izplača.

(Se nadaljuje)

SALON POHIŠTVA
INTERDOM®

VELIKI NOVOLETNI POPUST
od 20 do 35 %
za gotovinsko plačilo za: spalnice, kuhinje, dnevne in mladinske sobe, otroške sobe

PO NAJNIZJIH CENAH NUDIMO ŠE:
* sedežne garniture iz usnja in blaga, kavče, francoske postelje, jogije, svetila,
* velika izbira predsob, kredenc, stolov, miz in drugega pohištva

NUDIMO VAM POHIŠTVO ZA OPREMO PISARN, BU-TIKOV, TRGOVIN.
POSEBNA PONUDBA: PISARNIŠKI STOLI IZ ITALIJE PO ZELO UGODNIH CENAH.
KOVŠKI IZDELKI: ogledala, poštni nabiralniki, ograje, zvonci, garderobne stene, police, omarice za ključe.

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA ing. MILAN HORVAT

Podvinci 118/a, Ptuj
Tel. 773-944

Servis in prodaja vseh vrst tehtnic: Libela, Bizerba, Digi-tron; salamoreznic, mesoreznic, blagajn ADS Anker, kav-nih mlinov.

Domjace novice

Obiskali smo ...

V soboto, 22. decembra, je bila velika hala hladilnice lenarškega Agro-kombinata polna kot že dolgo ne. Spremenila se je v dvorano, ki so jo Lenarčani skupaj z Radiom Maribor uporabili za snemanje 36. javne kmetijske radijske oddaje; to smo medtem že poslušali na radijskih valovih.

V dveinpolurnem programu se je zvrstilo marsikaj zanimivega tu-di za pestro strukturo obiskovalcev v dvorani; največ je bilo seveda kmetov, predstavnikov raznih strokovnih kmetijskih organizacij, politi-čnega življenja, prišli pa so tudi drugi, ki jih je zanimala prireditve.

Da smo bili zares na kmetijskem področju v osrčju Slovenskih goric, je dokazovala zanimiva gesta že ob vstopu. Vsak obiskovalec je dobil popotnico z jabolkom in domačimi dobrotami. Tudi sicer je prevladovala »dekoracija« z jabolki, ob njih pa je bilo mamljivo dosti doma-čih dobrot Aktiva kmečkih žensk z Jurovskega Dola, ki so s svojo do-bro domačo hrano dodatno poskrbele za uspeh prireditve. Tradicijo pa so uspešno prenašale tudi na moške, saj so trije »fantje« prosto-vojniki na sami prireditvi spekli prave božične potice.

Poslastica so bile točke nastopajočih in povabljenih gostov; še iz sosednjih občin so prišli. Slišali smo veliko strokovnih mnenj o živi-noreji, sadjarstvu, prodaji mleka, vinu ... Ob tem pa pesem žanjic, pesem domačih ustvarjalcev, pa tudi gostov iz sosednjih občin ... Ve-liko lepega, starega, morda že preveč pozabljenega. Prevladovala pa so seveda božične pesmi, ki jih je čudovito izvajal ansambel Sloveni-ja. Smo želeli prikazati lepo družinsko vzdušje v predbožičnem času? Ali pa morda kakšno usmeritev?

Kakorkoli že: Lenarčani so prispevali svoj žar k uspehu te odda-je, vsak čas ima svoj žar!

MARIJA ŠAUPERL

Trgovina Mini market Majda v Voličini

V juliju sta zakonca Majda in Branko Kmetič v Voličini odprla prvo zasebno samopostrežno tr-govino z mešanim blagom. Pro-istori, kjer je trgovina, so last KUD-a Voličina; najemina, ki jo plačujeta, ni previsoka.

Krajani so se na trgovino na-vadili, saj sta Branko in Majda domačina, poleg tega so tudi po-

lice dobro založene. Zakonca Kmetič pravita, da ob odpiranju trgovine nista naletela na admi-nistrativne ovire. Pozdravljata konkurenco na področju trgovin-ske dejavnosti v občini Lenart. Vedno močnejša je, vse to po-trošnikom olajša izbiro, zasebni-ke pa prisili, da delajo kvalitet-no. Po mnenju Branka Kmetiča bi morali zasebni trgovci v obči-ni Lenart bolj sodelovati, se po-vezati. Njihove cene bi morale biti za nekaj odstotkov nižje od cen v družbenem sektorju, saj bi le tako lahko bili konkurenčni družbenemu sektorju.

Lastnika trgovine sta z dose-danjimi poslovnimi rezultati za-dovoljna. Rada bi širila svojo de-javnost, vendar je zaradi ostrih zakonskih predpisov zelo težko kupiti zemljišče, težave pa so tu-di z najemanjem novih prosto-rov.

Darja Ornik

Dober den prvič v toten leti, upam pa, da tudi ne zodič. S plebiscitom smo se osamosvojili, na silvestrovanji smo dnarce zapili, zdaj pa bomo samo še s kkkk... ovinskimi zvonovi zvonili. Moren vam povedati, da ste tisti, ki ste mislili, da bom namesto kovinskih zvonov kaj drugega napisal, pokvarjeni. Teško v vednost, da slu-čajno ne bi bilo kokšne pomote in zamere.

Mija z mojo Mico sma stopla v novo leto 1991 čista prerrojena in prenovljena. Tudi pomljena, čeglih sma že predugo na toten puklasten sveti. Na našen Suhen bregi smo si naredili silvestrovanje po načel: jedačo, pijačo in jebačo naj prinese vsoki por kre sebe, če pa bo keremu kaj falilo, pa bomo nekaj dobri sosedí fcoj pri-meknoli. Vidite, to je ta pravo človeška solidarnost: pomagaj sosedí in sočloveki v nevoli... Tak smo se lepo meli, da se mi še gnes kolca po tisten večeri, gdo sta se na Silvestrovo cengara na vuri eden gor na drugega spravila. Vse povprek smo si voščili, se lubčkali in ključkali, pa je na kunci vse v dobrih sosedskih odnosih osta-lo... Vidite, tak van je to, če se lidje razmijo med seboj in je sosed sosedí, ne pa človek človeki vuk.

Kaj pa se mi kaj zaj počutite po plebiscitu za suvereno Republiko Slovenijo. Moj sosed Juža tak provi in to komentita: »Preť sen bija samo veren in zvesti svoji ženi, zaj pa še sen (su)veren član svojega naroda...«

Drogi občani in farani, krajani in zemljani: Vsi, ki ste si mislili, da bomo po plebiscitu švicca grotali, vas moren potolažiti, da bote morali zato še fejšť šviccati in pošteno delati. Pot v Evropo bo žmetna in trnova. To bo še provi križov pot, v keren bota morala vkuper korakati in delati tovariš in gospod!

Če gdo misli drgačik, mi naj to sporoči na uredništvo Tednika, s pripisom — za Lujzeka. Te pa srečno, vaš križani LUJZEK.

V Voličini končana gradnja telefonskega omrežja

V sredo, 26. decembra, je bilo na Zavrhu veselo. Kako tudi ne, saj so krajani Zavrha in Čerm-ljenška prirredili zabavo ob kon-cu gradnje telefonskega omrežja.

Prve pogodbe so krajani podpisa-li v decembru 1987. Naročni-ki so morali za gradnjo omrežja oz. za telefonski priključek prispevati 35.000.— din. Po začet-nih zapletih in zastojih je gradnja v zadnjih treh mesecih izred-no hitro napredovala. Naročniki so zadnji aneks k osnovni po-godbi (višina aneksa je bila 7.000 din) podpisali konec avgusta 1990. Poleg denarnega prispevka so morali opraviti še minimalno 50 ur prostovoljnega fizičnega dela in prispevati 3 drogove.

V manj kot dveh mesecih so postavili drogove in na celotnem območju krajevne skupnosti Vo-ličina opravili vsa potrebna zeme-ljska dela. Izvajalec del, pod-jetje Tegrad iz Ljubljane, je delo na razvodnem omrežju pričel kon-ec septembra, končal pa je v dveh mesecih.

Podjetje Tegrad je za dela na razvodnem omrežju zahtevalo 1.659.286.— din, od tega so kra-jani morali opraviti prostovoljna dela v vrednosti 672.000.— din.

Krajevna skupnost Voličina bi iz

fonda za nerazvita področja mo-rala prejeti 447.000.— din, ven-dar jih je prejela le 140.000.— din, zato je morala tudi ta del in-vesticije pokriti z lastnimi sred-stvi. Precejšen finančni zalogaj je bila tudi nabava kablo in druge-ga materiala. Krajevna skupnost Tegradu dolguje še 100.000.— din in jih bo poravnala v letu 1991 s sredstvi za nerazvita ob-močja.

Poleg dvaundvajsetih starih je v krajevni skupnosti Voličina se-daj še 210 novih telefonskih na-ročnikov; nekateri so pristopili šele pred nekaj tedni. Do 24/12-1990 so zvonili telefoni pri 202 naročnikih.

Gradnja telefonskega omrežja je povzročila veliko hude krvi. Ob koncu gradnje so si krajani oddahnili. Zlasti to velja za grad-beni odbor pri svetu krajevne skupnosti Voličina, pa tudi za predsednika Skupščine občine Lenart Jožeta Škrleca. Vsi so s svojim delom veliko pripomogli, da je gradnja omrežja v zadnjih mesecih hitro napredovala in da telefoni zvonijo.

Ob koncu gradnje so si krajani oddahnili. Zlasti to velja za grad-beni odbor pri svetu krajevne skupnosti Voličina, pa tudi za predsednika Skupščine občine Lenart Jožeta Škrleca. Vsi so s svojim delom veliko pripomogli, da je gradnja omrežja v zadnjih mesecih hitro napredovala in da telefoni zvonijo.

J. K.

S poslanci lenarške skupščine ni šale

Tako je lahko ugotovila predstavnica Zavoda Republike Slovenije za šol-stvo — organizacijske enote Maribor pedagoška svetovalka Zinka Bezjak, ko je poslanec na zadnji seji skupščinskih zborov v letu 1990 (27. decembra) pred-stavila poročilo o vzgojno-izobraževalnem delu osnovnih šol občine Lenart v šolskem letu 1989/90. Nekaterim poslancem tudi njen očitek v smislu »Le če-velje sodi naj kopitar« ni vzel volje in so kar zaporedoma razpravljali o pomanj-kljivosti poročila, ki jim je bilo predstavljeno. Poročilo naj bo v bodoče meto-dološko napisano, podatke, ki so bili zbrani na vseh osnovnih šolah v občini Lenart, pa naj drugič preverijo, saj je veliko poslancev o poročilu podvomilo.

Predvsem ob podatku, da vsi ravnatelji osnovnih šol v lenarški občini izpolnju-jejo formalno-pravne pogoje za opravljanje del in nalog ravnatelja (ob znanem dejstvu, da imajo štirje srednjo in trije višjo izobrazbo, kar je nižje kot v drugih občinah regije).

Na koncu razprave je bila sprejeta ugotovitev, da poročilo ni odraz dejan-skega stanja na področju šolstva v občini Lenart, zato ga poslanci niso sprejeli, temveč so zahtevali, naj na organizacijski enoti Maribor izdelajo novega. V PO-SLANSKIH KLOPEH JE ZAVEL NOV VETER, ki daje slutiti, da marsikomu v skupščinskih krogih ne ugaja preveč, predvsem tistim iz prejšnjih »vodilnih struktur«, ki se še vedno zavzemajo za strpno, počasno razreševanje na dolgi rok, tudi zadeve, ki jo je član izvršnega sveta Ivan Vogrin imenoval AFERA KRANER! Čeprav organi za notranje zadeve niso ugotovili razlogov za ukre-panje, so poslanci zavzeli stališče, da je potrebno zoper udeležence v aferi KRANER sprožiti disciplinski postopek!

Četrtekova 6. seja vseh zborov Skupščine občine Lenart se je končala umirje-no ob zahvali župana vsem poslancem, saj so vsi pripomogli k dobremu rezulta-tu plebiscita, ob koncu leta 1990 pa so bili vsi povabljeni na zakusko v gostišče Vogrin v Gradišču.

PREJELI SMO ● PREJELI SMO ● PREJELI SMO ● PREJELI SMO ● PREJELI SMO ● PREJELI SMO

Odgovor na javno vprašanje, objavljeno v Tedniku

Izvršni svet Skupščine občine Ptuj je v letu 1990 odobril povečanje cen komunalnih storitev

1/1-1990, 1/7-1990 in 1/11-1990. Povišanje cen komunalnih storitev so bile naslednje:

	I. sprememba 1/1-1990 (Ur. l. SFRJ 84/89) dejansko potrebno povečanje	II. sprememba 1/7-1990 (Ur. v. št. 17/90) dejansko potreb. povečanje	III. sprememba 1/11-1990 (Ur. v. št. 26/90)
voda:			
— gospodinjstva	15,9 % 112 %	145 % 145 %	153,8 %
— ostali porabniki	10,0 % 108 %	160 % 230 %	156,8 %
odvajanje odplak:			
— gospodinjstva	10,0 % 99 %	92 %	—
— ostali porabniki	10,0 % 90 %	36 %	—
čiščenje odplak:			
— gospodinjstva	—	1,10 din/m ³	—
— ostali porabniki	—	8,10 din/m ³	—
odvoz smeti/m³:			
— gospodinjstva	10,0 % 97 %	133 % 233 %	135,7 %
— družbene dejav.	10,0 % 97 %	133 % 233 %	136,6 %
— industrija, obrt	10,0 % 97 %	133 % 233 %	136,1 %
— gostin., trgov.	10,0 % 97 %	133 % 233 %	—

Za lažje razumevanje nena- vadno visokega porasta cene vo- de in smeti od 1/11-1990 dalje je potrebno osvetliti problematiko formiranja cen od decembra 1989, ko je bilo omejeno poveča- nje cen — ne glede na zatečeno velikost cene in s tem možnosti pokrivanja stroškov — z Odlo- kom o določitvi najvišje ravni cen v stanovanjsko-komunalni dejavnosti (Uradni list SFRJ, št. 84/89), po katerem je bila dolo- čena najvišja raven cen, ki so bi- le oblikovane in uporabljene po predpisih do 19. decembra 1989.

povečane do 10 %, z veljavnostjo od 1/1-1990 do 30/6-1990.

Večji procent povečanja pri vodi (15,9 %) izhaja iz povečanja vodnega prispevka (351 %), kar je bilo sprejeto tudi pri poročilu tržne inšpekcije, ki je v februarju opravljala kontrolo izvajanja omenjenega odloka.

V ilustracijo navajamo cene, ki so bile oblikovane po takrat zna- nih stroških, in procent poveča- nja v primerjavi z veljavno ceno (od 1/12-1990):

	Voda	Odvaj. odplak	Smeti
	% poveč.	din/m ³	% pov. din/m ³
— gospodinjstva	112	5,33 99	1,69 97 0,43
— ostali uporab.	108	10,66 90	4,87 97 0,86
— gostin., trgov.	—	—	97 1,69

Obnem z zamrznitvijo cen komunalnih storitev pa ni bila omejena tudi rast stroškov; ti so se ves čas povečevali. Prav tako pa v ceni niso bile vkalkulirane podražitve materialnih stroškov

	Po ZR 89 izhodišče %	Realiz. I—III 90 %	a/realiz. I—VI 90 %
— voda	56,5	43,7	38,8
— odplake	79,3	70,5	54,5
— smeti	59,4	50,4	46,2

Predlog spremembe cen od 1/7-1990 dalje je izdelan v skla- du z navodili Republiškega ko- mitēja za varstvo okolja in ureja- nje prostora, ki nam je v juniju 1990 posredoval skupna izhodiš- ča, osnove in merila za oblikova- nje elementov cen komunalnih storitev v letu 1990.

Navedena strokovna podlaga je dopolnjena (pri IS SO Ptuj) z znižanjem izhodiščne vrednosti najnižjega čistega osebnega do- hodka na 2.450 din (po navodilih 3.084 din). Obseg stroškov poslo- vanja je tako določen na osnovi analize in doseženih stroškov v obdobju I—VI 1990, enaka vred- nost pa je upoštevana tudi za II. polletje — torej zopet izloča sprotno povečanje vhodnih stroš- kov. Pri izračunu cene pa je bilo upoštevano zaostajanje oz. izpad prihodka za I. polletje — kot ka- že že navedeni izračun. Predlog o povišanju cen komunalnih storitev s strani komunalnega pod- jetja ni bil potrjen v predlagani višini, ampak je Izvršni svet SO Ptuj znižal predlog za povišanje cene vode pri ostalih porabnikih za 70 % — izpad zaradi nižje odobrene cene vode, ki naj se nadomesti z rednim odjemom

iz decembra 1989 in vpliv vhd- ne inflacije za leto 1990. V na- slednji tabeli je prikazan pregled pokrivanja stroškov s faktirano realizacijo oz. veljavnimi ceni- mi:

	Po ZR 89 izhodišče %	Realiz. I—III 90 %	a/realiz. I—VI 90 %
— voda	56,5	43,7	38,8
— odplake	79,3	70,5	54,5
— smeti	59,4	50,4	46,2

vode s strani Perutnine Ptuj. Prav tako izvršni svet ni odobril predlagane cene za odvoz smeti in je ta predlog bil znižan za 100 %, razlika pa naj bi se nadomestila s postopnim zviševanjem cene do konca leta 1990.

Analiza stroškov poslovanja konec avgusta je pokazala, da ni večjih odstopanj med realizacijo stroškov poslovanja in planirani- mi vrednostmi, po katerih so bile določene in predlagane cene za posamezne storitve. Ker pa veljav- ne cene niso bile priznane v takšni višini, kot so bile predlagane, pa tudi stroški so naraščali bolj, kot je bilo predvideno, je bila potrebna ponovna korektura cen za vodo in odvoz smeti; potrjena je bila na Izvršnem svetu SO Ptuj z veljavnostjo od 1. 11. do 31/12-1990.

S to časovno omejitvijo veljav- nosti smo zavezali Komunalno podjetje Ptuj, da za leto 1991 pri- pravi novo kalkulacijo, s katero bodo odpravili trenutno cenovno nesorazmerje.

Če upoštevamo vse spremem- be cen v letu 1990 z veljavnostjo po številu dni, so bile dosežene povprečne cene, ki znašajo:

Voda: — gospodinjstva 6,91 din/m³, pri čemer je delež stroš- kov distribucije (ali enostavna reprodukcija) 85,7 % cene,

11,1 % predstavljajo sredstva za izgradnjo omrežja, 3,2 % pa vod- ni prispevek — ostali porabniki 14,06 din/m³, pri čemer je delež stroškov enostavne reprodukcije 80,3 % in delež sredstev za izgradnjo 19,7 %.

Smeti:	Povprečna prodajna cena 90	Delež namen. sredstev
— gospodinjstva	0,53 din/m ³	3,8 %
— industrija, obrt	1,06 din/m ³	1,9 %
— gostinstvo, trgovina	2,07 din/m ³	1,0 %
Kanalščina:	Povprečna prod. cena din/m ³	Delež sredstev za izgradnjo
— gospodinjstva	1,36	21,3 %
— (s čiščenjem odplak od 1/7-1990)	1,92	43,7 %
— ostali porabniki	3,33	47,1 %
Čiščenje odplak:		
— gospodinjstva	1,10	100,0 %
— (od 1/7-1990) ostali por.	8,10	100,0 %

Na predlog Komunalnega podjetja Ptuj je izvršni svet na seji dne 26/12-1990 obravnaval nove cene komunalnih storitev

in dal soglasje k cenam vode in odvoza smeti, ki veljajo od 1/1-1991 dalje in znašajo:

prodajne cene vode za gospodinjstvo	9,80 din
prodajne cene vode za ostale porabnike	20,30 din
odvoz smeti/m ³ za gospodinjstva	0,90 din
odvoz smeti/m ³ za ustanove, poslovne prostore	0,90 din
odvoz smeti/m ³ za industrijo, obrt, podj.	1,80 din
odvoz smeti/m ³ za gostin., trgov.	3,51 din
Izvršni svet Skupščine občine Ptuj	

O našem sovražniku številka ena

Prepričan sem, da sem zapisal pravi naslov pri- spevku, kajti pisati želim o alkoholu, za katerega mnogi, zlasti medicinski strokovnjaki v svetu pa tudi pri nas, menijo, da je naš sovražnik številka ena. Nad vse žalostno je, da si tudi sedanja oblast glede alkoholizma zatiska oči, da se torej obnaša dvoilično. Po eni strani izdaja mnogo sredstev za zdravljenje alkoholikov, po drugi strani pa omo- goča in celo propagira ter dopušča, da se kot gobe po dežju iz dneva v dan rojevajo nove gostilnice, bufetki... Najti jih je mogoče že v vsaki še tako zakotni ulici. Glavni moto oblastnikom pač je, da se jim iz gostilnic cedi denar za nikoli ne dovolj si- te občinske blaginje. Nedolgo tega sem se sprehodil po ožjem središč- u mesta Ptuja in med sprehodom našel, da ima- mo trenutno v Ptujju enajst družbenih gostiln, de- vet, ki so v upravljanju trgovskih organizacij, in dvaindvajset zasebnih gostiln in bifejev. Poleg tega imajo svoj bife ptujski obrtniki in upokojenici. Pre-

pričan pa sem, da sem jih nekaj spregledal. Skup- no torej kar štirinštirideset, kar je brez dvoma mnogo, mnogo preveč. Posledica tega je, da v lo- kalčke zahaja mnogo ljudi, neredko nekateri kar iz gostilne v gostilno. Zato ima Anka Osterman s Centra za socialno delo še kako prav, ko je med drugim povedala, da je naša družba v tem pogledu dvoilično. Redki so primeri, da bi lastniki gostinskih loka- lov upoštevali že dolgo napisani »zakon«, da vi- njenim osebam ne smejo več točiti alkoholnih pi- jač. Resnica je morda drugačna. Gostinci prav od vinjenih ljudi pokasirajo največ denarja. Pa verjet- no ne samo gostinci! In resnica je, da se je tudi zadnji grozoviti umor zgodil v neposredni zvezi z alkoholom. Alkohola pa ni mogoče kaznovati, ob- soditi. Potrebno bi bilo ukrepati drugače: prepo- vedati točenje pijač v pozne nočne ure in takoj prepovedati gradnjo novih vinotočev, ki so običaj- no skriti pod neakšno firmo kavarnic.

Franjo Hovnik

Kdo se skriva za Zelenimi

Kot zvesta in redna bralka vašega Tednika vas želim opozoriti na to, da je vsebina vašega časopi- sa v zadnjem času oziroma v številki, ki je izšla 20. 12. 1990, namenjena v glavnem kritizirstvu in obravnavam Zelenih Ptuja, čeprav sama dobro vem, kdo se skriva za skupščino Zelenih Ptuja. Prav bi bilo, da se pod sestavek podpiše sestavlja- lec članka, saj imam občutek, da so v glavnem vsi članki, ki so bili objavljeni s podpisom Zelenih Ptuja, omalovažujoči, polni obtoževanj in zahtev tako po odgovornosti odgovornih ljudi v Ptujju kot po odstopu odgovornih, ko bi naj bili krivi za na- stalo situacijo. Pri čitanju člankov imam občutek, da je oseba, ki se skriva pod psevdonimom Zeleni Ptuj, jezna na ves Ptuj oziroma na vse odgovorne ljudi, ki pri- hajajo na takšen ali drugačen način z njo v kon- flikt. Prav bi bilo, da se sestavljalec člankov podpi- še pod sestavke s svojim polnim imenom in da raz- misli o pisanju takšne vrste člankov. Dragi sestavljalec članka, menim, da le ni vse tako slabo, kot prikazujete vi v svojih člankih. Sve- tovala bi vam, da v svoji zagretosti tudi sami nekaj naredite za zdravo in čisto okolje in da se v bodo- če ne skrivate za skupščino Zelenih Ptuja. Mislim in želim, da v bodoče Zeleni Ptuja s ko-

rektejšim odnosom poročajo o svojih aktivnostih in da se ne poslužujejo nekorektnih napadov in podtikanj. Pozdravljam Zelene Ptuja in njihovo korektno borbo za zdravo in čisto okolje! Uredništvu Tednika pa želim povedati nasled- nje: Če bo Tednik tudi v bodoče izpolnjeval pra- zni prostor s takšno vrsto člankov, bo marsikateri naročnik odpovedal Tednik in ugasil radio, saj v današnjih težkih časih nismo željni takšne vrste obtoževanj.

I. K.

Spoštovani!
Vaša pravica, da tako razmišljate in ugibate, ni sporna. Povedati vam moram, da gre za sporočila za javnost stranke Zelenih Ptuja in mi nimamo pravice ugotavljati ali raziskovati, kdo stoji za sporočili ali kdo jih je napisal. Za zapisanim stoji stranka ter je njena odgovornost in tudi pravica, kaj zapiše. Delo in rezultate dela strank ocenjujejo volilci, torej tudi naši bralci, rezultati takšnega ocenjevanja in spremljanja pa se v dobrem ali slabem pokažejo na nasled- njih volitvah. Vi pišete o Zelenih Ptujju: popolnoma enako pa velja za vse stranke oziroma vse, ki imajo ali bi radi pridobili naklonjenost volilcev.

Uredništvo

V. R. SPOMINI NA BORL 1941—1943

(62. nadaljevanje)

Milena Berce

Najbolj spoštovana tovariši- ca in najbolj priljubljena me- borškimi jetnicami je bila Mi- lena Berce. Vsem je vlivala po- gum in nas vzpodbujala k med- sebojnemu zaupanju in tovari- štvu, kar je sama izkazovala v največji meri do vseh jetnic. Kljub lastni žalostni usodi, saj so ji ubili ljubljenega moža, je vedno našla tolažilno besedo za druge v nesreči. Bili sva si najbližji prijateljici, k čemer je pripomogla najina povezava v osvobodilnem boju v mesecih pred aretacijo. K Bertetovim v Središče ob Dravi sem hodila na javko po naročilo Jožeta Kerenčiča. Tako so naju skup- ni boj za veliko stvar narodne osvoboditve, medsebojno zau- panje in nato skupno trpljenje trdno povežali v veliko prijat-eljstvo. Taka navezanost zra- ste le med ljudmi, ki jih velike preizkušnje »legitimirajo«. Karkoli bo lepega, pogumne- ga, plemenitega in nesebičnega napisano o Mileni Bertetovi, ne bo preveličano, kajti Mileni- na človeška in revolucionarna podoba zasluži največje prizna- nje.

Milena Berce je bila dva- najst let starejša od mene. Za seboj je imela študijska leta na učiteljsku in dve leti na univer- zi. S študijem in čtivom si je nabrala veliko znanja in je bila zasidrana v gibanju za pravi- čnejšo družbo. Jaz sem bila še- le na začetku te poti — dijaki- nja ptujске gimnazije; gimnazi- jo sem morala zapustiti po četr- tem razredu zaradi okoliščin po vdoru okupatorja. Zaradi že oblikovane Milenine osebnosti, njene trdne usidranosti v svetovnem nazoru in predano- sti boju za narodno osvobodit- ev in zaradi njenega plemenite- tega značaja je bila Milena ne- le moja velika prijateljica, ampak tudi moja velika vzornica. Spominjam se, kako sva morali z Ančko Kočarjevo pakirati zelo lep in številen kavni ser- vis, ki so ga Nemci našli na podstrešju, in kako sva v poso- di za sladkor našli zlat nakit; uhane, iglo za klobuk in meda- ljono. Po svoji vesti tega zlata nisva hoteli pustiti Nemcem in Mileno sva vprašali za nasvet, kako in kaj z njim. V tej pripo- vedii o Borlu je bila že napisana moja izjava o tej najdbi. Zato

povem lahko le še to, da sem iglo za klobuk, ki sem jo prevzela jaz, med vojno izgubila; kje in kako, ne vem več. In kaj je bilo z medaljonom, ki ga je prevzela Milena in ga nosila z vstavljeno sliko svojega Polde- ta, ne vem ničesar. Morda je šla z njim v smrt, saj je zatrnila, da medaljona ne bo nikoli odložila. Tudi za uhane Ančke Kočarjeve ne vem več ničesar. I. avgusta 1942 sem zapuščala Borl skupaj s skupino 29 je- tnikov; Milena Berce naj bi bila trideseta tedaj izpuščena. Bi- la je kot jetnica sicer izpušče- na, morala pa je stanovati blizu gradu in prihajati vsak dan zju- traj na delo v policijsko kuhin- jo. Kakor se spominjam, so ji to delo Nemci odredili začas- no, dokler ji ne bi našli zapo- slitve zunaj Sp. Stajerske, nekje v Avstriji ali Nemčiji. Z Mileno sva se zadnjo noč v jetniški sobi na Borlu dogo- vorili, da bo ostala pri delu, ki so ji ga Nemci odredili, dokler bo potrebno, nato bo šla k partizanom, kjer naj bi se našli s posredovanjem mojega doma. Ko sem odhajala, je napisala na moj spominski list med pod- pisi drugih jetnic: »Milenci, bila si mi najdražja in srečna bom, ko bova zopet sku- paj... Vem, da je hotela na- pisati, česar tedaj ni smela: ». . . Srečna bom, ko bova sku- paj pri partizanih.« Žal se na- jin naert ni izpolnil. Zakaj ne, je v tej pripovedi napisano v drugih poglavjih. Že čez dober mesec je Milena umrla. Bilo je oktobra 1942, v mesecu trgatve,

na katerih je toliko let zapored obirala grozde na obirnih vi- nogradih svojega očeta v Jeru- zalemu pri Ljutomeru. Takrat ni slutila, da ji bo narodni so- vražnik v tem mesecu veselja uničil življenje. Na Borlu sem se navezala še na nekatere zapornice, med nji- mi na Mileno Stamparjevo iz Lačvesi pri Kogu. Zelo ljuba borlska zapornica mi je bila Marica Frece, ki sem jo spo- znala kot kurirka Jožeta Keren- čiča, ko me je poslal oktobra 1941 poročat o smrti Štefana Kovača, organizatorja vstaje proti okupatorju v Prekmurju. Tedaj sem v Celju poiskala To- neta Žnidariča, člana pokrajins- kega komiteja, da sem mu po- ročala o izgubi v Prekmurju. Ko sva šla skupaj po mestu, sva srečala Marico Frecetovo in Silvo Gabrovecovo. Ustavili smo se in se pogovarjali. Obe sta sodelovali v OF. Na to celjsko srečanje me je na Borlu spomnila Marica. Silva Gabrovec je bila sorod- nica Ane Gabrovec, lastnice pekarne ob borlskem mostu. Vse tri Celjanke — Marica Frece, Silva Gabrovec in Ančka Kočar — so bile pogumne mla- dinke in moje drage borlske to- varišice. Ančko Kočar so Nemci izpustili z Borla skupaj z me- noj.

Nada France iz Slovenj Gradca je bila zaprta na Borlu dvakrat. Prvič z očetom, kar sem že napisala. Takrat so jo marca 1942 izpustili domov, ker ji niso mogli dokazati sode- lovanja v osvobodilnem giba- nju. V resnici pa je bila kurirka OF. Znova so jo prijeli mesec dni po prihodu domov in ta- krat sta odšli skupaj iz celjske- ga zapora. Stari pisker z Ivan- ko Žagarjevo na Trnjevo pot. Obe sta vojno preživele in ži- vita sedaj v Ljubljani. Ivanka je članica RO ZZB NOV Sloveni- je — referentka za interniran- ce. Sojetniki Poleg tovarišic, s katerimi sem preživljala borlske jetniške dni, se spominjam tudi nekatere- jih jetnikov, ki sem jih spozna-

la v osvobodilnem gibanju pred zaporom ali pa so se na Borlu izkazali za požrtvovalne tovariše do sotrpinov. Pri tem so tvegali tudi svojo varnost in življenje. Veliko je bilo takih pogumnih fantov pa tudi mož, na katere si se lahko zanesel in jim zaupal. Med njimi je bil Čurin, do- ma iz Središča ob Dravi. Žal sem pozabila na njegovo ime. Okoli sebe je imel skupino mladih pogumnih fantov s sre- diškega območja. Sam je bil starejši mož in lepega, neu- klonljivega značaja. Kakor se spominjam, je bil iz središke- ga predela ustreljen med vo- jno okrog trideset talcev, nekaj manj jih je umrlo v taboriščih. Koliko gorja so prestale družine teh žrtev, največ pa same žr- tve! Iz Celja je bil gradbeni teh- nik Slavko Kukovec, ki je bil pred zaporom med pomembni- mi aktivisti OF na celjskem ob- močju. Kaže, da je uspel pred Nemci prikriti svoje delovanje v OF, kajti izpustili so ga z Borla kakor mene — 1. avgusta 1942. (Se nadaljuje)

Popravek:

V 60. nadaljevanje sestavka Spomini na Borl (20. 12. 1990) se je vrinila tiskovna napaka. Pravilno je: »... Megla je bil pri svojem delu povezan z or- ganizatorjem OF prof. Jožetom Kerenčičem v Slovenskih gori- cah in Stefanom Kovačem v Prekmurju.«

PETEK 4. januar

SOBOTA 5. januar

NEDELJA 6. januar

PONEDELJEK 7. januar

TOREK 8. januar

SREDA 9. januar

TV SLOVENIJA 1

7.50 Video strani
8.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
9.00 Klub Klobuk
11.00 Vojne usode, 5/7, angleška nadaljevanka, ponovitev
12.00 Video strani
15.30 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Srečanje v Izoli, zabavnoglasbena oddaja
18.10 A. S. Puškin: Pravljica o carju Saltanu, 1. del
18.25 Cirkuške živali, švicarska nanizanka, 3/7
18.55 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Slovenci v Vatikanu danes, 2. del
22.00 Tv dnevnik 3
22.20 Sova: Družinske vezi, ameriška nanizanka, 18/22, Čistina, ameriški film
0.15 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 17.30 Regionalni programi TV Slovenija — Studio Maribor: Tele M. 19.00 Jaz sem pa že 40 let en Franc Košir. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Novoletni koncert. 20.30 Ex libris. 21.00 Posnetek skokov. 21.40 Od obzorja do obzorja. 22.00 Yutel. 23.00 Videonoc.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Povejte kaj naj delam, oddaja za otroke. 10.00 Zimski šolski spored (do 11.55). 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Inspektor general, igrani film. 13.55 Satelitski spored. 14.45 I. Brkanović: Ekvinočij, opera. 16.10 Video strani. 16.25 Poročila. 16.30 Tv koledar. 16.40 Povejte kaj naj delam, oddaja za otroke. 17.40 Hrvatska danes. 18.25 Risanka. 18.45 Polna hiša, humoristična nanizanka. 19.15 Snješko Bjelič, risana nanizanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Tanner, ameriški film. 21.35 Intervju. 22.35 Tv dnevnik. 22.55 Poročila v angleščini. 23.00 Slike časa.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Ime mi je zajec, risanka. 9.30 Gospodarska zgodovina Avstrije, 10. del. 10.30 Fantom v operi, 2. del ameriškega filma (Burt Lancaster). 12.05 Risanka. 12.25 Orel in lev, odnosi med Avstrijo in Češko, 2. in zadnji del dokumentacije. 13.10 Novice. 13.20 Moskova mafija, dokumentarni film. 14.00 Prigode v veselju, ameriški mladinski film, 1974. 15.35 Charlie Brown, zadnji del serije. 16.00 Am dam des: Igre z blagom. 16.20 Zimske igre, 1. del. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.05 Zimske igre, 2. del. 17.35 Kralj Narnije, serija. 18.00 Sto otrok pred Panamo: Biseri, školjke in samotni zalivi. 18.30 Zrušenje v divjini, ameriški film v dveh delih, 1. del. 19.22 Današnja znanost. 19.30 Čas v sliki 1. 20.00 Šport. 20.15 Derrick, kriminalna. 21.15 Tv kuhinja. 21.20 Model in voljačji, kriminalna. 22.00 Pogledi od strani. 22.10 Trailer, oddaja za prijatelje filmov. 22.40 Poker Alice, ameriški western, 1987 (Elizabeth Taylor, George Hamilton). 0.05 Novice. 0.10 Hladnokrvni maščevalec, francoski film, 1970.

TV AVSTRIJA 2

12.55 Šport: Innsbruck: Smučarski skoki, nato Športni dogodki v letu 1990. 16.25 Borza. 16.40 Življenja grenka sladkost, 3. del angleškega filma. 17.30 Čudesa živalskega sveta: Zmaj. 18.00 Ime mi je zajec, risanka. 18.30 Spored po željah. 19.00 Lokalne novice (Gradec). 19.30 Čas v sliki 1. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Simfonia v belem: Nastop dunajskih lipicancev. 21.15 Glave, uganke. 22.00 Čas v sliki 2. 22.25 Dvoranski nogomet (Dunaj). 22.50 Spitting Image, satirne lutke. 23.20 Vitezi kokosovega oreha, zabaven angleški film, 1974. 0.55 Picasso, portret umetnika.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. 9.30 Nikoli ne reci ne, ameriški glasbeni film, 1966 (Elvis Presley). 11.00 Tv-butik. 11.30 Tvegano! 12.00 Cena je vroča. 12.35 Oddelek M. 13.00 Bogat in lep. 13.20 Santa Barbara. 14.05 Springfieldova zgodba. 14.50 Divja roža. 15.35 Poročila. 15.50 Reporter zločinov. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 17.45 Salvatore. 18.00 Moški za šest milijonov dolarjev. 18.45 Poročila. 19.15 Boragora. 20.05 Naloga za Al Mundyja. 21.00 Jack Clifton, italijansko-francoski agentski film, 1965. 22.40 Poročila. 22.50 Najstnice v Ameriki, ameriška komedija, 1980 (John Carradine). 0.05 Kmalu boš zapel, francosko-italijanski agentski film, 1986 (Rod Carter). 1.25 Ringo z zlatimi pištolami, italijanski western, 1966 (Mark Damon). 2.50 Ringo, poišči si prostor za umiranje, italijanski western, 1969 (Jeffrey Hunter). 4.15 Niti centa za Ringovo glavo, italijanski western, 1965 (James Mitchum).

SAT 1

6.00 Dobro jutro s Sat 1. 8.35 Sosedje. Ladja ljubezni. 9.55 Teleshop. 10.15 Ghostbusters. Kadeče pištole. 11.30 Fort Boyard, ponovitev. 12.20 Kolo sreče. 13.00 Tv borza. 14.00 Sosedje. Ladja ljubezni. Glava glavnica. 15.40 Teleshop. 15.55 Paradiž, ameriška vestrska serija, prvi del, 1989 (Lee Horsley). 16.45 T.J. Hooker. 17.40 Poročila. 17.50 Sestra Kate. 18.15 Priložnost, igra. 18.46 Poročila. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Hardball. 21.00 Frankov klub. 22.05 Tisti, ki gre do skopi pekeli, ameriški film, 1978 (Robert DeNiro, John Savage, Meryl Streep). 1.05 Hardball.

TV SLOVENIJA 1

8.35 Video strani
8.45 Muzzy, angleščina za najmlajše, 14/20
9.00 Radovedni Taček: Glasbilo
9.15 Lonček kuhaj: Skutina pita
9.30 Čebelica Maja: Sumljiva zgodba
9.55 brbr... bipbip (vozila-igračice)
10.10 Alf, 10. del ameriške nanizanke
10.35 Zgodbe iz školjke, 1. oddaja
11.40 Slovenska kuhinja z ansambelom bratov Avsenik, ponovitev 1. oddaja
12.10 Cirkus Medrano, ponovitev
14.25 Dusty, ameriški film
15.50 Žarišče, ponovitev
16.20 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Polfinale jugoslovanskega pokala v košarki (ž), vključitev v prenos
18.30 Divji svet živali, angleška poljudnoznanstvena serija, 9/14
19.00 Zveste?
19.12 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Utrip
20.20 Zrebanje 3 x 3
20.35 Show Rudija Carrella
22.15 Tv dnevnik 3
22.35 Sova: Zlata dekleta, ameriška nanizanka, 18/25, Neučakana pištola, ameriška nanizanka, 6/8, Casanova, 2. del ital.-nem.-ameriškega pustolovskega filma
1.15 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 19.00 Mati in sin, 6. del humoristične oddaje. 19.30 Tv dnevnik. 20.15 Filmske uspešnice — Nezvesto tvoja, ameriški film. 21.50 Posnetek hokeja. 22.35 Yutel. 23.35 Satelitski programi, poskusni prenosi.

HTV 1

8.15 Poročila. 8.20 Tv koledar. 8.30 Vesela sobota, spored za otroke. 10.00 Zimski šolski spored (do 11.25). 11.30 Izbrali smo za vas. 13.15 Zgodba o Billu Johnsonu, ameriški film. 14.15 Mixer «M». 15.30 Tv tednik. 15.45 Oddaja narodne glasbe. 16.25 Dokumentarni film. 16.40 Poročila. 16.45 Sedmi čut. 16.55 Kralj Patagonije, filmska nanizanka. 17.50 Tv razstava. 18.05 Široki Brjag, dokumentarna oddaja. 18.55 Rakuni, risana nanizanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Intervju tedna. 20.15 Zasludovanje, ameriški film. 21.50 Tv dnevnik. 22.10 Poročila v angleščini. 22.15 Zgodovina hvatskega sabora. 22.50 Fluid, zabavnoglasbena oddaja. 23.35 Športna sobota. 23.55 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Ime mi je zajec, risanka. 9.30 Avstrijska gospodarska zgodovina, 11. del. 10.30 Sodnik in njegov krvnik, nemški film, 1975 (Jon Voight, Jacqueline Bisset). 12.00 Glave, uganke. 12.45 Katoliški socialni nauk, 2. del dokumentacije. 13.30 Novice. 13.40 Palermo, prestolnica Sicilije. 14.25 Tedaj. 14.30 Milijonarje srce, ameriški č/b film, 1956 (James Cagney, Barbara Stanwyck). 16.00 Spored po željah otrok. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.05 Trivial, znanje za velike in male. 17.30 Kapitan Sodček, serijska risanka. 17.35 Kralj Narnije, serija. 18.00 Panoptikum. 18.24 Kristjanova vprašanja. 18.30 Šport: Dunaj — Dvoranski nogomet, Bizau — Smuk za ženske. 19.00 Milijonov kolo. 19.30 Čas v sliki 1. 20.00 Šport. 20.15 Poklonjeno je še predrag, ameriški film, 1985 (Tom Hanks, Shelley Long). 21.45 Srčce (Rudi Carrelli). 22.10 Novice. 22.15 Pred smučarskimi skoki v Bischofshofnu. 22.45 Grozljivi tuje, francoski film (Alain Delon, Sophie Renoir). 0.25 Tovornjakar, ameriški film, 1977 (Peter Fonda, Helen Shaver). 2.00 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

11.55 Garmisch: Smuk (m) — do 13.30. 15.20 Leksikon umetnikov. 15.30 Tuja domovina, spored v več jezikih. 16.00 Borza. 16.15 Na koncu je bil začetek: Jugendstil in stari Avstriji (Dokumentacija v dveh delih). 17.00 Ljuba družina, improvizirana nadaljevanka. 17.45 Živali iščejo dom. 18.00 Ime mi je zajec, risanka. 18.30 Podoba Avstrije. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki 1. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Vljenje je beg, potovanja pisatelja Grillparzerja. 21.15 Grillparzer: Židinja iz Toleda. 23.35 Koncert pop glasbe. 1.05 Poročila. 1.10 Ex libris.

RTL PLUS

6.00 Reporter zločinov. 8.00 Za otroke. 9.35 Klack. 10.35 Jetsoni. 11.15 Spiderman, Hulk, Spiderman 5000. 12.35 He-man. 12.35 He-man. 13.00 C.O.P.S. 13.25 Želvice. 14.20 Sierra. 15.10 Doktor. 16.05 Lassie. 16.25 Mačke in psi. 16.55 Angel se vrača. 17.45 Čudovita leta. 18.10 Novo v kinu. 18.45 Poročila. 19.00 Pustolovski Nicka Carterja, ameriška kriminalna. 1973 (Robert Conrad). 20.15 Ognjeni valček, ameriški akcijski film, 1986 (Chuck Norris). 22.00 Vse ali nič. 23.00 Ljubzenski pozdravi iz usnje-nih hlač 3, nemška komedija, 1976 (Peter Steiner). 0.30 Sexy Follies. 0.55 Poslednji harem, ameriški film, 1983 (Corinne Lery). 2.30 Ljubzenski pozdravi iz usnje-nih hlač 3. 3.55 Zadnji kompanije, italijanski film. 5.15 Slepi alarm, film.

TV SLOVENIJA 1

8.25 Video strani
8.35 Otroška matineja: Živ žav
9.25 Cirkuške živali, švicarska nanizanka, 3/7
9.55 Zgodovina smeha, francoska dokumentarna serija, 3/6
10.45 Mati in sin, ponovitev humoristične oddaje
11.15 35 let Štirih kovačev
11.45 Obzorja duha
12.05 Ljudje in zemlja
12.50 Ona + on, ponovitev
14.10 S. Boreja: Alternative 4, 9., zadnji del poljske nadaljevanke
15.30 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Povabilo na večerjo z umorom, ameriški film
18.50 Risanka
19.00 Tv mernik
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Cvetje v jeseni: Cvetje, 3., zadnji del igrane serije
21.00 Dan v Vatikanu
21.30 Zdravo
21.50 Tv dnevnik 3
23.10 Sova: Spet ti?, ameriška nanizanka, 7/8
0.30 Video strani

TV SLOVENIJA 2

11.50 Melalu: SP v smuku (ž), prenos. 12.55 Bischofshofen: SP v smučarskih skokih, prenos. 15.15 SP v plavanju, posnetek iz Perth. 16.15/16.30 Vključitev v športno popoldne. 19.00 Da ne bi bolelo: Kajenje. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žival—človek, ameriška poljudnoznanstvena serija. 1/5. 20.30 Strah pred strahom, dokumentarna oddaja. 21.30 Posnetek smučanja. 22.45 Športni pregled. 23.15 Yutel.

HTV 1

9.30 Panorama 15, kronika v italijanski. 9.45 Poročila. 9.50 Tv koledar. 10.00 Dobro jutro, nedeljsko dopoldne za otroke. 12.00 Sadovi zemlje, oddaja za poljedelce. 13.00 Poročila. 13.05 Daktan, filmska nanizanka. 13.55 Družinske vsebine. 14.25 Sestane brez dnevnega reda. 16.45 Celovečerni film. 18.45 Leteči medvedki, risana nanizanka. 19.10 Tv fortuna. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Dramski spored. 21.05 Priče zgodovine, dokumentarna nanizanka. 22.05 Tv dnevnik. 22.25 Poročila v angleščini. 22.30 Glasba za lahko noč. 23.30 Športni pregled. 0.15 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Kulturni tednik. 9.30 Ljubite klasiko? Parada slavnih tenoristov. 10.30 Kako Japonci vidijo Dunaj. 11.30 Pesnik Erhart Kästner. 12.00 Ljubite Mozarta? (Marcel Pracy). 12.45 Tisoč mojstrov. 12.55 Računalniška animacija. 13.05 Tedaj. 13.10 Ime mi je zajec, risanka. 13.35 Carobna piščal za otroke. 15.20 Koledar: Tretji kraj. 15.30 Hiša v Jeruzalemu, sveto pismo za otroke. 15.35 Helmi, prometni klub. 15.40 Moj otroček je največji: Zirača išče mamicco. 16.35 Kralj Narnije, zadnji del serije. 17.00 Mladinski magazin. 18.30 Zrušitev v divjini, 2. del ameriškega filma. 19.15 Zrebanje lota. 19.30 Čas v sliki 1. 19.50 Šport. 20.15 Kitajski državni cirkus. 22.05 Vizije. 22.10 Mozart: Serenada št. 9. 23.00 Mozartov koledar: 1756. 23.05 Carobna piščal, švedski film o Mozartovi operi, 1974. 1.15 Alfred Hitchcock: Gigo. 1.40 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

10.50 Garmisch: Super veleslaom (m). 11.50 Bizau: Smuk (ž). 12.55 Bischofshofen: Smučarski skoki. 16.15 Koncert ljudske glasbe. 17.15 Klub seniorjev. 18.00 Ime mi je zajec, zadnji del serije. 18.30 Podoba Avstrije danes. 19.30 Čas v sliki 1. 20.15 Sahara, ameriški film, 1982 (Brooke Shields, Horst Buchholz). 22.00 Novice. 22.05 Šport. 22.10 Sweet Liberty, ameriška filmska komedija, 1985 (Alan Alda, Michael Caine). 23.55 Mrzel kot led, ameriška grozljiva, 1985 (Michael Beck, Beatrice Straight). 1.30 Poročila.

RTL PLUS

6.00 Otroška oddaja. 6.45 Jetsoni. 9.40 Blacky, francoski otroški film, 1969. 11.00 Vojna zvezd v vesolju, japonski znanstveno-fantastični film, 1978 (Vic Morrow). 12.30 Klasika. 13.00 Za mlade: Moj oče vesoljec, Munsterjevi, Ultraman. 14.20 Pogovor z Petrom Krausom, nato Prijatelja mojega moža, nemška komedija, 1957 (Peter Kraus). 15.55 Srebro, banke in lopovi, ameriška komedija, 1977 (Michael Caine). 17.50 330 kilometer. 18.45 Poročila. 20.15 Buddy ima Lukasa, italijanska komedija, 1980 (Bud Spencer). 21.45 Spiegel Tv. 22.15 Prime Time. 22.35 Dr. Westphal, ameriška zdravniška serija, 1988 (Ed Flanders). 23.25 Boj proti mafiji (Wiseguy), serija. 0.10 Ponoči, ko zmrzuje kri. 0.30 Cona somraka. 1.00 Hitchcock prikazuje.

SAT 1

18.50 Šport. 19.30 Od srca do srca, glasbena oddaja. 20.00 Prvi sestane, avstrijsko-nemška komedija, 1955 (Adrian Hoven). 21.45 Poročila. 22.00 Pogovor. 23.15 Valentina, začetek italijanske erotične serije, 1989 (Demetra Hampton). 13. nadaljevanj. 23.45 Obraz ob obrazu, švedski film, 1975 (Liv Ullmann).

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Alice v deželi risb, oddaja TV Sarajevo
9.15 CCD: Naš pismošča
9.30 Da ne bi bolelo: Kajenje
10.00 MPF Celje 85 — Mladinska zbornica iz CSR in Trsta
10.30 Utrip
10.45 Zrcalo tedna
11.00 Tv mernik
11.15 Video strani
15.20 Video strani
15.30 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Zdravo, ponovitev
18.30 Radovedni Taček: Jezero
18.45 Čebelica Maja: Koncert škrlatov
19.10 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Branislav Nušič: Pokojnik, komedija TV Beograd
22.00 Osmi dan
22.50 Tv dnevnik 3
23.10 400 let slovenske glasbe, 1. del
23.40 Sova: Avtostopar, 2:16, Neučakana pištola, 8., zadnji del ameriške nanizanke
1.05 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 17.30 Regionalni programi TV Slovenija — Studio Ljubljana. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 Po sledih napredka. 21.00 Sedma steza, športna oddaja. 21.20 Francija v Sansonu, 1. oddaja. 21.50 Kraj v Evropi: Ulica v Koelnu, dokumentarna oddaja, 1/4. 22.05 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Čas za bajko, spored za otroke. 10.00 Zimski šolski spored (do 11.55). 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski spored. 15.30 Stara kitajska kultura. 16.10 Video strani. 16.25 Poročila. 16.30 Tv koledar. 16.40 Čas za bajko, spored za otroke. 17.40 Hrvatska danes. 18.25 Številke in črke, kviz. 18.45 Alpe—Jadran. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Boljše življenje, humoristična nanizanka. 21.05 Sedem dni v svetu, zunanjepolitična oddaja. 21.35 Tv dnevnik. 21.55 Poročila v angleščini. 22.00 Kinoteka Hollywooda. 23.30 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Ime mi je Zajec, risanka. 9.30 Podoba Avstrije. 10.00 TV v šoli: Adalbert Stifter. 10.30 Model in voljačji, kriminalna komedija. 11.10 High Chaparal, pričetek nove serije v 21. delih. 12.00 Burleska (č/b). 12.15 Mi smo največji: Poizkus, da bi razumeli Japonce. 13.00 Novice. 13.05 Razprava. 14.05 Z vlakom v Radsthan. 14.15 Očarljiva Jeannie, serija. 14.40 Polna hiša, serija. 15.35 Babar, serijska risanka. 16.00 Am dam des: Igre v krogu. 16.20 Mini oddaja. 16.30 Mini srečanje. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.05 Elektronski dvojniki, pričetek serije v 8. delih. 17.30 Vif—Zack. 17.55 Yakari. 18.00 Mi. 18.30 Čez morja in gore, pustolovska serija v 6. delih. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Šport. 20.15 Šport v ponedeljek. 21.08 Mojrstrsko kuhanje. 21.15 Mike Hammer, kriminalna. 22.00 Pogledi od strani. 22.10 Vsakdo nosi breme drugega, nemški č/b film, 1968. 0.05 Novice. 0.10 Nočni sokol, kriminalna. 0.55 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 9.20 Mellau: slalom (ž), prva vožnja. 10.30 Perth: Plavalno svetovno prvenstvo — do 11.00. 12.20 Mellau: slalom (ž), druga vožnja. 16.35 Leksikon za umetnike. 16.45 Iskalci zakladov, serija v šestih delih, 1. del: Korzika. 17.30 Lipova cesta, serija. 18.00 Alf, serija. 18.30 Spored po željah. 19.00 Lokalne novice. 19.00 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Kako lepo, da imamo Marijo, zadnji del serije. 21.08 Mojrstrsko kuhanje. 21.15 Šiling, gospodarska oddaja. 22.00 Čas v sliki 2. 22.25 Voda važnejša od narfe: Jezovi v Turčiji. 23.10 Slikar Hans Hartung.

RTL PLUS

6.00 Halo, Berlin. 8.35 TV-butik. 9.40 Kriminalna ob ponedeljkih: Noč tisočih oči, ameriški film, 1948 (Edward G. Robinson). 11.00 TV-butik. 11.30 Tvegano! 12.35 Oddelek M. 13.00 Bogat in lep. 13.20 Santa Barbara. 14.05 Springfieldova zgodba. 14.50 Divja roža. 15.35 Poročila. 15.50 Galaktika. 16.40 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 17.45 Salvatore. 18.00 Moški za šest milijonov dolarjev. 18.45 Poročila. 19.15 Mini Playback Show. 20.15 Nogometni gala. 22.00 Umor je njen hobi. 22.50 Kulturni magazin. 23.20 Poročila. 23.30 Playboy Late Night. 0.20 Osebni servis, angleška komedija, 1986 (Julie Walters).

SAT 1

15.55 Daniel Boone. 16.45 Cagney in Lacy, začetek serije, 1982 (Sharon Gless, Tyne Daly). 17.40 Poročila. 17.50 Sestra Kate, serija. 18.15 Priložnost, igra. 18.45 Poročila. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Sin z otoka, ameriška serija, 1989 (Richard Chamberlain). 21.00 In večno pojo... avstrijski film, 1959 (Gert Fröbe). 22.40 Poročila. 22.55 Magazin. 23.40 Obraz ob obrazu, švedski film, 1.55 Sin z otoka, ponovitev.

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Zgodbe iz školjke, 2. oddaja
10.00 V hribih se dela dan...
11.05 Kvaliteta življenja, 2/5
11.35 Sedma steza
11.55 Osmi dan
12.40 Video strani
14.50 Video strani
15.00 Žarišče, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Solska tv, ponovitev
18.10 Lonček kuhaj: Čokoladna zmrzlina
18.20 Zgodovina Vatikana: Od Petra do Konstantina, ponovitev 1. oddaje
19.10 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 J. Austen: Preprečevanje, angleška nadaljevanka, 2/5
20.55 Rock maša
22.00 Tv dnevnik 3
22.20 Sova: Policijski oddelk, 5/6, Yellowthread Street, 1/12
23.30 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 16.40 Svet športa, oddaja HTV. 18.30 Regionalni programi TV Slovenija — Studio 2 Koper. 19.00 Tamburaška skupina iz Artič in folklorna skupina Emona. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 Zrebanje lota, oddaja Tv Bgd. 20.35 Umetniški večer — Portret Barbare Stanwick, ameriški dokumentarni film in Stella Dallas, ameriški čb film. 23.10 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Mali svet, spored za otroke. 10.00 Zimski šolski spored (do 11.55). 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski spored. 15.15 Neznano nasledstvo. 16.10 Video strani. 16.25 Poročila. 16.30 Tv koledar. 16.40 Mali svet, spored za otroke. 17.40 Hrvatska danes. 18.25 Številke in črke, kviz. 18.45 Znanost in mi. 19.15 Snješko Bjelič, risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Predvečerje, filmska nanizanka. 20.55 Zrebanje lota. 21.05 V velikem planu, kontaktna oddaja. 22.30 Tv dnevnik. 22.50 Poročila v angleščini. 22.55 Kinoklub Evropa. 0.25 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila, nato Alf, serija. 9.30 Zgodovina avstrijskega gospodarstva. 12. del. 10.15 TV v šoli: Za to skrbi občina. 10.30 Carobna piščal, švedski film po Mozartovi operi. 12.40 Šport v ponedeljek. 13.35 Novice. 13.45 Mi. 14.15 Očarljiva Jeannie, serija. 14.40 Polna hiša, serija. 15.35 Oddaja z miško. 16.00 Am dam des: Igre po koth. 16.30 Mini atelej. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.00 Elektronski dvojniki, serija. 17.30 Izbrana poklica: Nega bolnikov. 17.55 Yakari. 18.00 Mi. 18.30 Čez morja in gore, pustolovska serija. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Šport. 20.15 Izginula reka v Botsvani. 21.00 Tv živali. 21.07 Dallas, serija. 21.50 Pogledi od strani. 22.00 Dreamscape, ameriški film, 1983 (Dennis Quaid, Max von Sydow). 23.35 Nočni sokol, kriminalna. 0.20 Novice.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 16.30 Leksikon umetnikov. 16.35 Tedaj. 16.40 Peth: Svetovno plavalno prvenstvo. 17.00 Izbrana poklica: Strugar — poklic s prihodnostjo. 17.15 Izbrana poklica: Poklici s kovinami. 17.30 Orientacija. 18.00 Alf, serija. 18.30 Spored po željah. 19.00 Lokalne novice (Gradec). 19.30 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Argumenti (Walter Schiöck). 22.00 Čas v sliki 2. 22.30 Managerji, dokumentacija. 23.30 Razprava o odnosih med Slovenijo in avstrijsko Koroško. Razpravljava celovški zgodovinar Rumpler in slovenski zgodovinar Dušan Nečak. 0.30 Novice.

Ptujčani o založenosti trgovin

Januarja bomo že po tradiciji kupovali manj. Ptujске trgovine so že pred prazniki bile dobesedno izropane. Slaba gospodarska situacija je naredila svoje, decembra trgovci skorajda niso več dopolnjevali svoje ponudbe. Občani, ki smo jih spraševali o založenosti naših trgovin oziroma o njihovi predpraznični ponudbi, so bili v glavnem s tistim, kar ponujajo, zadovoljni. Marsikdo pa je dodal, da nam do avstrijske založenosti, prazničnega vzdušja in drugega veliko manjka. Za tiste z debelejšimi denarnicami naše trgovine ne ponujajo razkošja, za povprečnega občana, ki se težko prebije od plače do plače, pa dovolj.

Antonija Medved, Lovrenc na Dravskem polju: »Mislim, da so naše trgovine še kar dobro zalo-

koli ne najdem. Druge ocene o založenosti ptujskih trgovin ne bi mogla dati.«

Antonija Medved

Marija Robar

žene. Tudi video-tehnike je dovolj, le cene so za nas previsoke. Sinu bi želela kupiti video.«

Marija Robar, Videm: »Malo hodim po ptujskih trgovinah, več kupujem na Vidmu in v Avstriji. Je pa tako, da tistega, kar iščem v domačih trgovinah, skoraj ni-

Bojan Terbut, Ptuj: »Naše trgovine so iz dneva v dan bolj založene. To še posebej velja za tehnične izdelke. Tudi pomanjkljivosti je veliko. Kupil sem zlate uhane; trgovina jih je prodala brez embalaže, sedaj čakam, da jo dobim. Pri ponudbi in cenah za igrače še vedno zaostajamo.

Priljubljene Barbike so v Avstriji trikrat cenejše.«

Bojan Terbut

Cita Kosi, Ptuj: »Ponudba ptujskih trgovin se iz obdobja v obdobje izboljšuje. Trgovci se trudijo, kolikor se morejo. Tudi vzdušje je primerno, pozna pa se, da ljudje niso tako sproščeni, kot se za praznike spodobijo. Časi so precej negotovi, ljudje ne vedo, kaj lahko pričakujejo; morda je vzrok v tem.«

realna. Tisto, kar je kakovostno, je predrago.« Sprša: MG Fotografije: M. Ozmeč

Cita Kosi

Janez Rižnar

Janez Rižnar, Ptuj: »Z založenostjo ptujskih trgovin nisem zadovoljen. Predpraznična podoba Ptujja in trgovin je skromna. Občutek imam, da so ljudje nezadovoljni in da ni pravega vzdušja. Ljudje so pri prazničnih nakupih zelo previdni. Ponudba je v primerjavi z našimi možnostmi ne-

ŠTEVILO PORODOV UPADA

Končali in začeli z dečkom

Na porodnem oddelku ptujске bolnišnice na silvestrovo niso imeli preveč dela. Kot je povedal vodja dežurne ekipe dr. Milan Lukman, so imeli zadnji porod v lanskem letu v ponedeljek, 31. decembra, ob 16.15. Jana Sološi iz Vošnjakov 9 v Ptujju je rodila fantka, težkega 3.050 gramov in dolgega 40 cm. Zatem so po dolgem času imeli vso noč mir, tako da so si lahko v miru nazdravili.

Prvi porod v letošnjem letu pa so imeli 1. januarja ob 6.35. Jelka Kramberger iz Brstja 29 je rodila fantka, težkega 2.400 gramov in dol-

Srečna mamica Jelka Kramberger s prvim letošnjim fantkom.

(Foto: M. Ozmeč)

gega 47 cm. Zatem je ob 11.25 Anita Ilovšek iz Pobrežja 21 pri Vidmu rodila prvo punčko, težko 3.000 gramov in dolgo 49 cm. Tako smo porodno leto končali in začeli s fantki. Sicer pa so lani imeli na porodnem oddelku ptujске bolnišnice 1099 porodov. Prevladovala so dekleta, v celoti pa je 40 porodov (5 odstotkov) manj kot predlani. To pa zagotovo ni vzpodbudno!

—OM

radio TEDNIK ptuj

Zavod za časopisno in radijsko dejavnost

telofoni (062) 771-226, 771-223

Radenska 6

62250 PTUJ

NAROČILNICA ZA TEDNIK

Ime in priimek: _____

Kraj, ulica: _____

Pošta: _____

Podpis

Vsi republiški borci na Ptujju

O republičkem pionirskem in članskem tekmovanju v semikonktu ter reviji borilnih veščin ob obletnicah Kluba borilnih veščin Ptuj in Boksarskega kluba Ptuj smo že poročali. Na prireditvi, ki jo je odprl predsednik Športne zveze Ptuj dr. Lojze Arko, je od organizatorja prejel posebno priznanje za uspehe v preteklem letu maratonec Mirko Vindiš, ki je sicer podeljeval diplome prvourvrščeni tekmovalcem. Med 40 pionirji in 33 člani se je odlično uvrstilo precej ptujskih borcev, gledalci pa so si ogledali tudi štiri priložnostne boksarske borbe.

REZULTATI REPubLIŠKEGA PRVENSTVA

Pionirji:
do 30 kg: 1. Tonček Topolovec, Ptuj; 2. Barbara Murat, Ptuj.
do 40 kg: 1. Sebastjan Zinrajh, Ptuj; 2. Branko Šmigoc, Kidričevo.
do 50 kg: 1. Aleš Gregorec, Ptuj; 2. Boštjan Zajšek, Ptuj;

REZULTATI BOKSARSKIH BORB

Lahka kategorija: Jamar, Sl. Bistrica—Novkovič, Gradec 2:0.
Polsrednja k.: Merc, Ptuj—Lah, Sl. Bistrica 2:0.
Srednja k.: Ujčić, Maribor—Bele, Ptuj 1:1.
Supertežka k.: Flajšer, Ptuj—Zorič, Celje 1:1.

MeZ

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujскеga tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948.

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ. UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Stefan Pušnik (tehnični urednik); Jože Bračić, Ivo Ciani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Vida Topolovec, Nataša Vodušek in Milena Zupančič (novinarji). PROPAGANDA: Oliver Težak. NASLOV: Radio-Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; tel. (062) 771-226; faks (062) 771-223. Celoletna naročnina 350 dinarjev, za tujino 600 dinarjev. ŽIRORACUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor. Na podlagi zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.

Pisatelj Ivan Potrč je praznoval 78-letnico

Pri Prešernovi družbi bo maja izšel roman Ivana Potrča Tesnoba. Kot sam pravi, je to pripoved o življenju njegove generacije. Sicer pa v zadnjem nekoliko boleha in ni najbolj razpoložen za pisanje.

O zadnjih dogodkih v Sloveniji je za naš časopis povedal: »Odcepitev — beseda, ki sem jo v zadnjih letih težje in težje pranašal; nisem in nisem se mogel z bogati z njeno jezo in sovrastvom. Prehudo se je razhajala s Prešernovo besedo: — Žive naj vsi narodi. Pa tudi s Cankarjevo in s še katero pisateljevo besedo. Vendar pa besede, ki so bile povedane v teh naših velikih slovenskih dnevih (Kučanov govor, Kučanove besede), so me mogle pomiriti, niso bile več spolitizirane; nasploh mislim, da vse prevečkrat prevlada spolitizirana beseda, da je premalo čutili kmetove in delavče-

ve govorce, to je tiste govorce, ki z ljudstvom živi; z ljudmi, ki si v potu svojega obraza služijo svoj kruh. Taki ljudje ne poznajo odcepitve, pa naj bodo to Srbi ali Slovenci. Kar se mene tiče, doživljam te zadnje čase, še posebej v lanskem letu, s kritičnimi besedami, ki sta jih za Prešernovo družbo napisala k mojemu romanu esejista dr. Franc Zadravec in Franček Bohanec. To je tisti svet, s katerim sem zadnja leta živel in še vedno živim.«

Ivanu Potrču, pisatelju, častnemu občanu ptujске občine, želimo ob rojstnem dnevu predvsem zdravja, s kozarcem štajerskega pa mu želimo, da bi spet prijel za pero. In seveda vse lepo v novem 1991. In njegove želje v novem letu? Takole nam je zaupal: »Da bi se vse to, kar smo tako le-

Slika (Ivo Ciani)

po govorili, uresničilo, da ne bi ostalo samo pri besedah ...«

Nataša Vodušek

Nove cene komunalnih storitev

Izvršni svet Skupščine občine Ptuj je prejšnjo sredo soglašal z novimi, bistveno manjšimi cenami za vodo in odvoz smeti. Gospodinjstva bodo od prvega januarja letos plačevala za kubik vode 9,80 dinarja, drugi porabniki 20,30. Komunalno podjetje je tudi predlagalo, da bi v ceno vode vračunali nakup cisterne. Izvršni svet je predlog zavrnil in predlagal, da naj cisterno kupijo iz sredstev za razširjeno reprodukcijo in amortizacijo.

Ustanove, gospodinjstva in uporabniki poslovnih prostorov bodo po novem za odvoz smeti plačevali 0,90 dinarja po kvadratnem mestru površine, industrija, obrt in podjetja 1,80, gostinstvo in trgovina pa 3,51 dinarjev. Cene za odvoz smeti sočasne. Glede na to da bo v kratkem urejen odvoz za večji del občine, bodo lahko še nižje. Izvršni svet pa ni soglašal s predlogom cen za ogrevanje. Vrnil ga je komunalni organizaciji za zahtevo, da ga ponovno preveri oziroma uskladi z novimi cenami goriva.

MG

Slovo od Frančka Čučka

Pri Sv. Trojici v Halozah smo se 10. decembra poslednjič poslovili od našega priljubljenega župnika p. Frančka Čučka. Množica ljudi, ki ga je spremljala na njegovi zadnji poti, je potrdila pokojnikovo priljubljenost in spoštovanje med ljudmi.

Pred sedmimi leti je bil poslan v naš kraj. Veselili smo se njegovega prihoda, saj smo o njem slišali že mnogo dobrega. Že prva srečanja z njim so nam pokazala njegovo preprostost in pripravljenost za delo med nami. Spoznavali smo, kaj pomeni duhovnik in njegovo poslanstvo. Nenehne moralne vzpodbude in njegov trud, da bi v našem kraju vsaj malo poglobil duhovne in kulturne vrednote, so na videz naletele na nerodovita tla, vendar sta njegovo delovanje in vzgled tudi tukaj začela rojevati sadove. Zazrt v prihodnost se je globoko zavedal, kaj pomenijo človeške vrednote. Bolela ga je usoda nekaterih družin, usoda mladine. Ta skrb ga je vedno znova vodila na razne misijone, kjer je s svojo preprostostjo oznanjal srečo in veselje. Vedno je iskal stik z mladimi, na njih je gradil.

Mladini in otrokom je posvečal največ časa in svojih moči. Razumel nas je, nas vzpodbujal in vodil. Njegova vesela narava nam je dajala pogum, njegovi nasveti so nam kazali pot. S kitaro in pesmijo nas je razveseljeval. Kljub težki bolezni, ki jo je prestajal in trpel, se ni nikoli pritoževal. Razdajal se je s tisto požrtvovalnostjo in nesebičnostjo, ki jo zmorejo le veliki ljudje. Spoznali smo, kaj pomeni ob njem imeti duhovne vaje in mladinska srečanja. Njegova želja je bila narediti nas vsaj malo boljše, da bi znali sprejemati drug drugega, biti dobri. Domov smo se vračali bogatejši za marsikatero spoznanje. Čutili smo njegovo težnjo po dobrem in tudi nam je to postalo ideal. Sele sedaj, ko nas je zapustil, spoznavamo vrednost njegovega dela. Sedaj vem, kako nam bo manjkal. Spremlja nas zavest, da nas je zapustil eden tistih velikih ljudi, o katerih se ne piše veliko, a živi v srcih tistih, ki so ga poznali.

Trojška mladina

NESREČA NA ŽELEZNISKI POSTAJI V PTUJU

V soboto, 22. decembra, okoli 16. ure so na železniški postaji v Ptujju premikali vlakovno kompozicijo s tretjega na sedmi tir. Iz neznanih razlogov je takrat pred vlak stopil vodja premika Janez Kukovec, doma iz Ormoža. Vlak ga je zbil po železniških tirih. Hudo ranjenega Kukovca so v kritičnem stanju prepeljali v ptujsko bolnišnico.

KOMBI TRČIL V TOVORNJAK

Po regionalni cesti od Ormoža proti Ljutomeru je v sredo,

ČRNA KRONIKA

26. decembra, vozil kombi Viljem Miško iz Ptujja. Zaradi neprilagojene hitrosti ga je v Zerovincih zaneslo na nasprotni vozni pas. Prav tedaj je nasproti pripeljal tovornjak Erik Močnik iz Ivanjskega Vrha 7. V čelnem trčenju je bil hudo poškodovan sopotnik v kombiju Anton Lah, Cesta kurirjev NOV 21, Ptuj, in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

S CESTE V DREVO

V torek, 25. decembra, okoli 23. ure je Franc Vindiš iz Ptujja vozil osebni avto po lokalni cesti skozi Njiverce v KS Kidričevo. Verjetno zaradi neprimerne hitrosti ga je zaneslo z vozišča in s sprednjim desnim delom avtomobila je trčil v drevo. Pri tem se je hudo poškodoval in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

FF

V spomin Marjanu Brglezu

Pred iztekem leta 1990 smo se na videmskem pokopališču poslovili od Marjana Brgleza, priznanega ptujskega gospodarstvenika in pevca — solista Komornega moškega pevskega zbora.

Marjanova življenjska pot se je začela 25. marca 1931 v številni družini skromnega kmetoval-

Kmetijstvu je ostal zvest vse do svoje prerane smrti. Ob delu je sledil sodobnim tokovom v kmetijstvu in se izobraževal. Svoje znanje je izpopolnil tudi na delovni praksi na Danskem, na Višji agronomski šoli v Mariboru pa je postal inženir agronomije. Domala vse službeno udejstvovanje je posvetil Kmetijskemu kombinatu Ptuj, kjer je bil nazadnje več kot deset let direktor Farme prašičev. Za svoje delo v prašičereji je leta 1967 dobil najvišje državno priznanje.

Marjan je bil nad trideset let član Komornega pevskega zbora Ptuj. S svojim čudovitim, naravnim baritonom, ki je bil odraz domačega pevskega okolja in zvena Halož, je kot solist nudil poslušalcem in pevskim kolegom doživeto, intonacijsko čisto predstavitev ljudske in umetne pesmi.

S svojo neposrečnostjo, iskričnostjo in vzglednim pevskim delom si je med pevci in ljubitelji petja ustvaril veliko spoštovanja in prijateljstva. Dolgo vrsto let je kot predsednik zbora vodil ta pevski kolektiv in deloval v organih Zveze kulturnih organizacij občine Ptuj.

Veliko dobrega je storil za razvoj ptujskega kmetijstva in veliko je dal slovenski pesmi in slovenski kulturi na sploh.

Hvala mu za vse. Kdaj pa kdaj se bo ob njegovem tihem poslednjem domu oglasila nežna pesem; takrat bodo stari pevski prijatelji spet skupaj.

Franc Lačen

ca in priznanega videmskega organista in zborovodje. Ze domače okolje mu je privzgojilo izjemno čut za doslednost in prizadevnost.

Težki vojni čas je Marjan s svojo družino preživel v izgnanstvu na Hrvaškem.

Srednjo kmetijsko šolo je začel obiskovati v Sentjurju pri Celju, končal pa jo je v Mariboru. Po končani srednji šoli se je najprej zaposlil v Postojni, po odsluženju vojaškega roka pa na takratnem zadržnem posestvu Vutberg-Placar.